Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Қишлоқ ҳақиқати

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг газетаси

ГАЗЕТА 1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

3 ОКТЯБРЬ, 1982 ЙИЛ, ЯКШАНБА № 226 (2.632). Баҳоси 3 тийин.

Свердлов районидаги Калинин номли колхоз заршунослари пахта йиғим-теримини жадал суръат, аъло сифат билан ўтказмоқдалар. Бунда айниқса механизаторларнинг ҳиссаси салмоқли бўлаётир. Ҳасан Бозоров ана шундай сувориллардан бири. У мавсумда 250 тонна пахта териш мажбуриятини олган. Моҳир механизатор ваъдага вафо қилиш ниятида фидокорона ишлаб, ҳар куни 8-10 тоннадан дур теришга эришяпти.

СУРАТДА: механизатор Ҳ. Бозоров.

С. СОҲИБОВ фотоси.

БАЙРОҚДОРЛАРДАН ЎРНАК ОЛИНГ!

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ

МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ЙИҒИМ-ТЕРИМ КЎЛАМИ КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЯВЕРСИН

2 октябрь эрталабигача республика тайёрлов пунктларига 3.111.679 тонна пахта топширилди. Кунлик ўсиш 132.447 тоннани ташкил этди. Бир кунда 9.295 тонна, мавсум бошидан буён 200.345 тонна ингичка толали пахта тайёрланди. Терим агрегатлари бункеридан 89.569 тонна, мавсум бошидан бери эса 1.340.474 тонна хом ашё бўшатилди.

Сирдарё, Тошкент, Жиззах областларининг меҳнаткашлари йиғим-теримда юксак суръатга эришмоқдалар.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ! ҲАР КУН, ҲАР СОАТДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК! ЙИҒИМ-ТЕРИМ СУРЪАТИНИ ОШИРАЙЛИК!

Тошкент

РЕСПУБЛИКАДА БИРИНЧИ

Бўка райони меҳнаткашлари республикада биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш плани бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар. Эл хирмонига 67 минг тонна «оқ олтин» топширилди. Бу ғалаба пахта етиштириш ва ҳосилни йиғиб-териб олишнинг Тошкент технологияси афзалликларини яна бир бор намойиш этди. План 18 иш кунида бажарилди, ҳосилнинг 94 проценти машиналарда терилди. Ялпи ҳосил биринчи сортларга қабул қилинди.

«Октябрь 40 йиллиги», «Коммунизм», Фрунзе номли, «Партия XIX съезди», Тимирязев номли, Ҳамза номли, «Ленинизм» колхозларининг заршунослари бу меҳнат ғалабасига муносиб ҳисса қўшдилар. Мазкур хўжаликларда давлат планлари 110—120 процент адо этилди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедова, Марям Маматова, Гелди Хитоев, Қосимбек Нишонов, Эргаш Бозорбоев, Боёнқул Раҳмонов, Ўроқбой Оқилбоев ва бошқа кўпгина ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳар гектар ердан 45—50 центнердан ҳосил кўтарилди.

Облоёр Эргашев, Михаил Галин, Жалхас Болатоев, Илбой Очилов, Сервер Усеинов, Пўлат Розиқов каби дала гвардиячилари ўз машиналари бункеридан 250—320 тоннадан хом ашё тўкдилар.

СССРнинг 60 йиллик тўйи шарафига район меҳнаткашлари ялпи ҳосилни 85 минг тоннага етказишга қарор қилдилар.

* * *

Бекобод районидан уч хўжалик рапорт берди. «Победа» колхози, Ибройим Қурбонов, «Коммунизм» колхозининг Каримжон Деҳқонбоев, «Ленинград» совхозининг Абдураҳмон Холов бошлиқ бригадалари ҳар гектар ердан 27,5—31 центнердан ҳосил кўтариб, ғалаба рапортига имзо чекдилар.

Бу ерларда 40—45 центнерлик ҳосил учун кураш қизғин тус олди.

* 1 октябрь куни машҳур механизатор Турсунбой Охунова пахта йиғим-теримида алоҳида жасорат кўрсатди. Шу куни у ўз машинаси бункеридан 16,5 тонна пахта бўшатди.

Йирик марррани кўзлаб меҳнат қилмоқдалар.

Самарқанд

Область хўжаликлари уруғлик пахта тайёрлаш планини муваффақиятли уддаладилар. Планда 60.710 тонна ўрнига 62.515 тонна сифатли уруғлик пахта тайёрланди. Бу муваффақиятга Каттақўрғон, Нарпай, Иштихон ва Пахтачи районларининг меҳнаткашлари муносиб ҳисса қўшдилар.

Жомбой районидаги «Коммунизм» колхозидан Эргашбоев оиласи экипажи машинада пахта теришда алоҳида ибрат кўрсатди. Уч кишидан иборат экипаж 1 октябрда 21 тонна, мавсум бошидан бери эса 287 тонна пахта терди. Уларнинг мажбурияти — 550 тоннадир.

Каттақўрғон районидаги «Правда» колхозида механизатор Аҳмад Асанов шарафига меҳнат шуҳрати байроғи кўтарилди. У бир кунда 16 тонна пахта терди.

Навоий

Хатирчи райони деҳқонлари уруғлик пахта тайёрлаш планини бажардилар. Районнинг 16.600 тонналик хирмонига Карл Маркс номли, Акмал Икромов номли, Куйбишев номли колхозларнинг заршунослари баракали улуш қўшдилар.

Шу районидаги «Ўзбекистон» колхозидан Элмон Юсупов бошлиқ бригада коллективи социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда. Эл хирмонига 125 тонна юқори сифатли пахта топширилди. Бригада аъзолари ҳар гектардан 60 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

Қизилтепа районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Қиём Шарипов бригадаси 70 гектар майдонинг ҳар гектарида 36 центнердан «оқ олтин» топшириб, йиллик планини адо этдилар. Пахтакорлар 60 цент-

Ғиждувон районидаги К. Маркс номли хўжалик Бухоро областидаги колхозлар орасида биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планини адо этди. Давлатга топширилган 4 минг тонна ҳосилнинг 1.000 тоннаси қимматбаҳо ингичка толали пахтадир. Ҳар гектар ердан 38 центнердан ҳосил кўтарилди. Қумри Отамуродов, Исмат Жўраев, Тилов Очилов бошлиқ бригадаларда эса ҳосилдорлик 45-50 центнерга етди. Деҳқонлар яна 3 минг тонна пахта топшириб, ҳосилдорликни 65 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

Шу районидаги «Коммунизм» колхози ҳам маррага етиб келди. Ул хирмонига 3.100 тонна хом ашё топширилди. Ҳосилдорлик 35,3 центнерга етди. Хўжаликда пахта топшириш давом этмоқда. Заршунослар ҳосилдорликни 60 центнерга етказишга қарор қилдилар.

ҚҚАССР

Йиллик план тайёр! Тўрткўл районидаги «Ленинизм» совхозидан Елизавета Дурдиев бригадаси ана шундай рапорт берди. Ҳар гектар ердан 42 центнердан ҳосил кўтарилди. Йиғиштириб олинган хом ашёнинг 90 проценти бункерлардан тўкилди. Қишлоқ хўжалиги институтининг сиртқи бўлими студенти бўлмиш Е. Дурдиев қўриқ ерларда деҳқончилик қилишнинг ажойиб намунасини кўрсатмоқда. Шунинг учун ҳам у бошлиқ коллектив ҳосилдорликни 50 центнерга етказишга ҳаракат қилмоқда.

Беруний районидаги колхоз ва совхозларда етти бўлим ва 46 бригада йиллик пахта планини шараф билан уддалди. 1 октябрь куни Охунбоев номли совхознинг Омирзоқ Ешимбетов бошлиқ бригадаси рапорт берди. Ҳар гектар ердан 32 центнердан ҳосил кўтарилди. Бу коллективлар мажбуриятни бажарддиларни 50 центнерга етказишди.

Амударё районидаги «Партия XXII съезди» колхозидан Болтабика Оталиева ва Файзулла Тлеуов каби механик-ҳайдовчилар социалистик мусобақада ғолиблик қилмоқдалар. Уларнинг ҳар бири кунига 10-11 тоннадан пахта териб, хозирагача эл хирмонига 180 тоннадан ҳом ашё топширдилар.

Наманган

Учқўрғон районидаги «Учқўрғон» совхози механизаторлари пахта машина терими бўйича областда энг юқори кўрсаткичга эришдилар. 1 октябрь куни пахта далаларида 50 машина ишлатилди, ҳар бир машина бункеридан ўртача 6 тоннадан «оқ олтин» бўшатилди. Одилжон Султонов, Султонхўжа, Абдуллаев каби механик-ҳайдовчилар 10 тоннадан хом ашё териб, дала гвардиячиларига карвонбошилик қилдилар.

Задарё районида «Украина» совхозининг механик-ҳайдовчиси Сирожиддин Кирожиддинов шарафига меҳнат шуҳрати байроғи кўтарилди. Бу илғор механизатор 1 октябрь куни ўз агрегати билан 16 тонна пахта терди. Мавсум бошидан бери терган пахтаси 230 тоннадан ошди.

Уйчи районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозидан Пиримқул Долимов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси биринчи марранни эгаллади. Янги ўзлаштирилган ҳар гектар ердан 25 центнердан ҳосил кўтарилди. Бригада аъзолари 40 центнерлик ҳосил учун курашни давом эттирмоқдалар.

Чортоқ райони меҳнаткашлари давлатга сабзавот, мева, узум ва картошка топшириш йиллик планини адо этдилар. Қабул пунктларига 29.226 тонна сабзавот, 5.600 тонна мева, 5.366 тонна узум, 1.815 тонна картошка топширилди. Деҳқонлар ва соҳибкорлар маҳсулот тайёрлашни давом эттирмоқдалар.

Бухоро

Областда уч совхоз, икки колхоз, олти бўлим, 117 бригада социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда.

Дўстмуродовлар шу кунгача эл хирмонига 583 тонна ингичка толали пахта топширдилар. Уларнинг марраси 650 тоннадир.

Областда уч хўжалик, 10 бўлим, 176 бригада пахта тайёрлаш планлари бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар.

Фарғона

Областда кўплаб бригадалар йиллик план бажарилганлиги ҳақида рапорт беряпти. Фарғона районидаги Ленин номли колхозда Ленин ордени кавалери, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими Уммат Кўчиев бошлиқ бригада йиллик планни тўрт иш кунида бажарди. Барча ҳосил машиналар билан териб олинди. Ҳар гектар ердан 27,5 центнердан ҳосил кўтарган пахтакорлар 50 центнерлик марра сари дадил бормоқдалар.

Чевар теримчилар мусобақаси ҳам кун сайин қизитилмоқда. Охунбобоев районидаги Киров номли колхоздан Рисолат Абдуллаева, Куйбишев номли колхоздан Совети депутати Ҳадичахон Усмонова, Фрунзе районидаги «Сирдарё» совхозидан Рўзахон Чинбердиева ва Охунбобоев номли совхознинг Қумрихон Исмоиловалар ана шу кўмак билан бельгашувида голиблик билан кўлдан беришмаётир. Мавсум бошидан бери уларнинг ҳар бири 10 тоннадан пахта терди. Илғор теримчилар яна 4 тоннадан пахта теришмоқчи.

Қашқадарё

Китоб районидаги «Шарқ юлдузи» совхозидан Ҳазрат Назаров бошқарувчилик қилаётган илғор бўлим пахтакорлари планидан 500 тонна ўрнига 525 тонна пахта йиғиб-териб олдилар. СССРнинг 60 йиллиги шарафига бўлим заршунослари 1000 тонна пахта топширишга, иккинчи йиллик планни бажаришга сўз беришди.

Косон районидаги кўриқ «Гулбоғ» совхозининг Нурмат Рустамов бошқарувчилик қилаётган 2-бўлими пахтакорлари ҳам марраага етдилар. Бу бўлим пахтакорлари йиллик эл хирмонига 260 тонна хом ашё топширдилар.

Сирдарё

Областда механизаторлар Оқолтин районидаги «Фарғона» совхоза-техникуми механизаторларига тенглашиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Хўжаликда машина терими плани адо этилди. Ҳар бир агрегат билан 96 тоннадан хом ашё териб олинди.

Боёвут районининг 10 мингдан ортиқ йигит ва қизлари 2 октябрь куни республика комсомол-ёшларининг шанбалигида қатнашдилар. Улар 1.000 тонна пахта териб берди, мажбуриятни ошириш, ВЛКСМ XIX съезди делегати Ўсаркул Пармонов, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Толиб Жўраев ва комсомол аъзоси Абдужаббор Тўраев каби механизаторлар шанбаликда 15 тоннадан пахта териб беришга аҳд қилишди.

Сурхондарё

Ленин йўли райони механизаторлари машинада пахта теришнинг планини бажардилар. Эл хирмонига 23.892 тонна ингичка толали пахта топширилди. Охунбобоев номли совхознинг механизатори Мурод Ёқубов энг юқори кўрсаткичга эришди. У ўз машинаси билан 311 тонна ипак пахта саранжом-сариштталади. Илғор механизатор яна 40 тонна пахта теришга сўз берди. Районда оилавий экипажлар ҳам зарбдорларча меҳнат қилмоқдалар. Опа-сингил Роҳатой ва Роҳила Шодиевалар пландаги 350 тонна ўрнига 440 тонна пахта терганлар. Ака-ука Арабжон, Чори, Панжи, Ғани

Улкан хирмон учун

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 2 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	3,40	79,77	3,52	75,07
Хоразм	2,12	66,21	2,53	43,88
Бухоро	1,78	63,96	1,11	16,25
ҚҚАССР	2,54	59,47	2,90	40,39
Сурхондарё	1,86	54,59	1,39	33,63
Навоий	2,19	52,63	1,94	25,85
Сирдарё	3,80	51,28	3,68	56,95
Наманган	2,01	47,41	1,57	24,57
Андижон	2,02	46,17	2,01	26,71
Жиззах	3,01	45,46	3,24	48,82
Қашқадарё	2,02	43,91	2,34	24,09
Фарғона	1,51	43,78	1,98	15,43
Самарқанд	1,81	42,05	1,45	21,58
Республика бўйича	2,25	52,83	2,28	34,20
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Наманган	1,34	61,58	—	4,53
Навоий	3,18	61,11	5,00	14,30
Сурхондарё	2,42	59,02	2,44	42,88
Қашқадарё	2,32	37,68	1,66	12,02
Бухоро	2,10	36,43	—	—
Республика бўйича	2,38	51,37	2,20	29,44

Хўжалик раҳбари минбари

МУСОБАҚА АСОСИДА

Ҳалол меҳнат, ғайратли шиддат билан енгаётган хўжалигимизнинг деҳқонлари пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Совхозимизда тўртта бўлим, 23 та пахтачилик бригадалари мавжуд. Ана шу бўлим ва бригадаларнинг азамат ишчилари бугунги кунда қалб қўри, манглай тери эвазига етиштирилган ҳосилни барвақт йиғиштириб олиш чора-тадбирларини кўряптилар.

Гарчи йил анча қурғоқчил бўлган бўлса-да, хўжалигимиздек мўл ҳосил етиштирилди. Далаларни айланиб, эгатларни бирма-бир кезиб, кўсак, чаноқ тўлишини чамалаб шундай хулосага келдик. Олинган мажбуриятни ошириб бажарадиган миқдорда ҳосил тўпланганимиз. Эндиги асосий вазифа йиғим-теримни қисқа муддатда сифатли ўтказиб, она-Ватанга барча ҳосилни юқори сифатларда топширишдир.

Йиғим-теримга киришган кунимиздан бошлаб сифатли пахта теришни олдимизга бош вазифа қилиб қўйганмиз. Шуни назарда тутиб, дастлабки кундан бошлаб механизаторлар, бригадалар билан механизаторлар ўртасида социалистик мусобақани ташкил қилдик. Мусобақа ғолиби — биринчи ўринни олган бригада, механизаторларга «Қизил байроқ» ва пул мукофоти берилади. Мусобақа якунлари ҳар куни жамоатчилик билан ҳисоблаб чиқарилади. Бу ишда Мурод Тешабоев, Тўхтасин Фармонов, Ўзбекистон Компартияси XX съезди делегати Олимжон Узоқов, Собиржон Мамасолиев бошлиқ бригадалар алоҳида ўрнак кўрсатмоқдалар. Ҳар тўртта бригада заршунослари ҳосилнинг учдан бир қисмини терганлар. Совхозда зарбдорлик эстафетаси билан ёнма-ён оилавий ўт олдида юбордик. Мусобақада ҳозиргача ўзини кўрсатиб келаётган бригадалар пешқадамликни қўлдан бермаяптилар.

Мазкур бригадаларда деярли ҳамма далалар агрегатлар ёрдамида йиғиштирилиб олинмоқда. Ҳар тўртта бригада заршуносларида ҳосилдорликни гектар бошига 50 центнерга етказиш учун курашмоқдалар. Бу бизнинг шароитимизда юқори кўрсаткич ҳисобланади.

Юбилей йилида биз машиналар ёрдамида 4 минг тонна пахта теришимиз керак. Терим тажрибаси ҳар қачонгидан бу йил ҳам дала гвардиячилари ҳал этадилар. Иш ипатовчиликлар методи асосида ташкил этилган. Далаларда 23 та терим агрегати жавлон уряпти. Суворийлар терима «дала-бункер-тележка-қабул пункти» усулини кенг қўлламоқда. Жами машина тўртта терим-транспорт отрядга бириктириб қўйилган. Машиналарга икки нафардан механик-ҳайдовчи тайинланган. Отрядлар барча техника воситалари, керакли ускуналар билан таъминланган. Ҳар бир агрегат кунига камида 180—220 тоннадан дурдона териб олиш планлаштирилган. Аҳмаджон Зокиров, Олимжон Маматов, Норбой Шокиров каби ўнлаб илғор механик-ҳайдовчилар ҳозирда 250—300 тоннага етказиб пахта териш учун курашмоқдалар.

Йиғим-теримнинг муваффақиятли ўтиши кўп жиҳатдан социалистик мусобақанинг тўғри ва яхши ташкил этилишига боғлиқ. Пахтани теришга соз ва нобудгарчиликсиз йиғиштириб олиб, давлатга топшириш юзасидан бўлимлар, бригадалар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа авж олдирилди. Юқорида қайд қилинганидек, сифатга эътибор бериб, биринчи ўринни олган бўлимга 100 сўм, бригадага 75 сўм мукофот пули ҳар 10 кунда бериб борилмоқда. Мусобақа якунлари кўрга нишондан мехнаткашларга эълон қилинади. Совхоз партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари томонидан кучма вимпел билан тақдирланмоқда. Механизаторлар ўртасидаги мусобақада ҳам мавсум охирида алоҳида якун ясалади, энг юқори кўп пахта териб, биринчи ўринни эгаллаган ҳайдовчига битта енгил автомашина, иккинчи ўринни эгаллаган механизаторга «Урал» мотоцикли, учинчи ўринни эгаллаган ҳайдовчига эса «ИЖ» мотоцикли мукофотга берилади.

Кўпминкилограммчилар ҳаракати ҳам авж олдириб юборилган. Ҳар бир бригадада кунлик нормаларнинг оширилиб бажарган уч теримчи учун «Қизил дуррача» мукофотини ташкил этганмиз. Улар ўртасидаги мусобақа ҳар ўн кунда якунланиб, илғор теримчиларни пул мукофоти билан тақдирлаймиз. Ана шундай мукофота Соттихон Йўлдошева, Салима Фармонова, Ҳабиба Холматова, Шарофат Тошхўжаева ва Муборак Абдуносировалар сазовор бўлишди.

Бугунги асосий вазифа — пахта йиғим-терими суръатини бир дақиқа ҳам сусайтирмасликдан иборатдир. Терим ишини бир маромда олиб бориш учун барча шарт-шароит яратиб берганмиз. Совхоз дирекцияси ва партия ташкилоти оммавий-сиёсий ва маданий-маиший ишларни ташкил қилишга алоҳида эътибор бермоқда. Медицина ва савдо ходимлари ҳам пахтакорларга яқиндан хизмат кўрсатмоқдалар. Совхоздаги мавжуд 23 та дала шийпони совхоз ишчиларининг иккинчи уйига айлантирилган. Шийпонлар кўргазмали агитация воситалари билан безатилиб, кўчма кутубхона ва кўчма магазинлар ташкил этилган.

Совхозимиз ишчилари СССРнинг 60 йиллик юбилейи шарафига 6 минг тонна «оқ олтин» етиштиришдек юксак мажбурият олишган. Ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил кўтариш учун курашмоқдалар. Бугунги кунда пахтазор чинакам жасорат майдонига айланган. Механизаторлар билан бирга барча ишчи-хизматчиларимиз, қишлоқларимиздаги отахон ва онахонларимиз, кўлидан иш келадиган ҳар бир киши далага чиқиб чиқишган. Уларнинг бутун диққат-эътибори етиштирилган «оқ олтин»нинг бирор мисқолини ҳам нес-нобуд қилмасдан ғарамлаш, йиғиштириб олишга қаратилмоқда.

Биз давлатга пахта сотиш планини 20 октябрда, социалистик мажбуриятни эса 1 ноябрда бажариш учун бутун куч ва имкониятларимизни ишга солаверамиз. Шу йўл билан жонажон Советлар диёрининг 60 йиллик тўйига муносиб туҳфа тайёрлаймиз.

Ғ. ҲИДИРОВ,
Олтиариқ районидаги «Пахтакор» совхозининг директори.

Фарғона районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари бу йил эл хирмонига ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил топширишдек юксак мажбурият қабул қилишган.

Суратларда: 1. Мавсумда 200—250 тоннадан «оқ олтин» теришга аҳд қилган илғор механизаторлардан Б. Аҳмедов, К. Мамедов, М. Шерматов, А. Холиқов, С. Қодиров ўртоқлар. 2. Далада машина терими пайти.

Н. Раҳмонов фотолари.

ЎҚИТУВЧИ — ШАРАФЛИ КАСБ

Совет ўқитувчиларининг ул маданий кишилик армияси, коммунизм бунёдкорлари ёш авлодни маънавий шакллантиришдек бебаҳо ҳисса қўшмоқда. Уларнинг ўқувчиларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги меҳнати барча жабҳаларида фидокорона меҳнат қилиб, КПСС XXVI съезди белгилаб берган тарихий қурсатмаларни амалга оширмоқдалар.

Педагоглар ёш авлодни тарбиялаш ишига социалистик жамият учун шахсни, саҳий қалб эгаси бўлганларни тарбиялаганлари учун халқ ҳурмат-эҳтиромига сазовор бўлдилар.

Ўқитувчилар кунига бағишланган тантанали йиғилиш ана шу ҳақда гапирилди. Бу йиғилиш 2 октябрь куни СССР Иттифоқ Большой театрида бўлиб ўтди. Донгдор ишчилар, колхоз илғорлари, маданият ва фан арбоблари, жамоатчилик вакиллари, Москва пионерлари педагогларни табрикладилар.

КПСС Марказий Комитети секретари М. В. Зимянин, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. И. Бодюл, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, халқ маориф ходимлари президиумда жой олдилар.

СССР маориф министри М. А. Прокофьев доклад қилди.

Совет ўқитувчилари бундан буён ҳам бутун кучини истеъдод ва тажрибаларини улуғ Ленин иши учун садоқатли курашчиларни тарбиялашга сарфлашларини, деб партия ва ҳукумата ваъда бердилар. (ТАСС).

ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

Иссиқ иқлим ва баланд тоғ районларидаги шароитларида автотранспорт ва автомобиль йўлларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш проблемаларига бағишланган Бутуниттифоқ илмий-техника конференцияси 2 октябрь куни Тошкентда ўз ишини тугатди. Автомобиль йўллари кириш уларни илмий-тадқиқот муассасалари билан алоқадор илмий-тадқиқот муассасалари ва олий ўқув юртларидан вакил бўлиб келган олимлар ва мутахассислар кўп йиллик тажрибаларини умумлаштирдилар.

Партиянинг XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми олға сурган актуал халқ хўжалик вазифаларни ҳал этиш йўлларини муҳокама қилдилар.

Ялпи ва секция мажлисларида Ўрта Осиё региони шароитларига ўхшаш автомобиль йўлларини ўзига хос шароитларида автомобиль йўлларини тежамкорлиги масалалари доир тўпланган тадқиқотларнинг натижалари анализ қилиб берилган. Доклад ва ахборотлар иқлим ва баланд тоғли зонасида жойлашган республикаларида транспорт воситаларидан фойдаланиш, автомобиль йўлларини қуриш ва уларни ишлатишни яхшилаш ҳақида илмий изланишларни ривожлантириш ва конкрет тадбирлар ўтказиш йўлга тутувчи тавсиялар қабул қилинди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика юстиция органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш ишидаги хизматлари учун Самарқанд шаҳридаги биринчи давлат нотариал конторасининг катта нотариуси ўртоқ Самда Шарипова «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист» фахрий унвони берди.

Давлат нотариал конторалари бир группа ходимларига Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ВА ОБЛАСТЛАРНИНГ ЮБИЛЕЙОЛДИ ЙЎҚЛАМАСИ

ЖАННАТМАКОН ДИЁРСАН, АЗИМ САМАРҚАНД

БУГУН СЎЗ—САМАРҚАНД ОБЛАСТИ ВАКИЛЛАРИГА

Ол байроғида Ленин ордени порлаб турган областимиз меҳнаткашлари бутун совет кишилари қатори Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топганлигининг 60 йиллигини шодхуррамлик билан кутиб олмоқдалар. Гўзал Зарафшон водийсининг адоқсиз пахтазорларида, завод-фабрикалар дастгоҳлари ёнида, сўнгсиз яйловларда, илм-фан ва маданият муассасаларида — ҳамма ерда байрам шарафига кўтаринки руҳда меҳнат қилиниб, муносиб тўёналар ҳозирланмоқда. Бу совет халқлари ягона оиласида ижтимоий ҳаётнинг барча жабҳаларида мисли кўрилмаган тараққиётга эришган областимиз меҳнаткашларининг доҳий Ленин ғояларига, Коммунистик партия ишига чексиз садоқати рамзидир.

Самарқанд инсоният маданиятининг қадими ўчоқларидан. Халқ усталари ақл-заковатининг меваси бўлган, бизнинг кунларимизгача сақланиб келаётган Ўрта аср меъморчилигининг ноёб ёдгорликлари кишини лол қолдиради. Зеро, ўтмишдаги шоир ва адиблар ҳам Самарқандни «Шарқнинг жаннати», «Ер шарининг ёғду нуқтаси» деб бежиз тавсиф этмаганлар.

Ҳозирги кунларгача сақланиб келаётган ажойиб меъморчилик ёдгорликлари меҳнаткаш омма — асл тарих яратувчиларининг қадоқ қўллари билан бунёд этилган. Ажойиб халқ усталари, истеъдодли ижодкорлар асрлар мобайнида тер тўкиб, кишини ҳайратда қолдирадиган ўлмас ижод намуналарини яратганлар. Бибихоним масжиди, серқирра ва сержило гумбазли Гўрамир мақбараси, бежиримлиги ва кўркамлиги жиҳатидан тенгсиз Шоҳизинда мақбаралари ансамбли, Улуғбек, Шердор ва Тиллақори мадрасалари инсониятни лол қолдиради. Бу ёдгорликнинг ҳар бири тўғрисида эртак ва афсоналар яратилган. Областнинг ўтмиши Рудакий, Абу Али ибн Сино, Алишер Навоий, Бобир, Жомий, Улуғбек, Аҳмад Дониш, Садриддин Айний, Эргаш Жуманбулбул ўғли, Фозил Йўлдош ўғли, Пўлкан шоир ва бошқа кўплаб машҳур алломалар, ёзувчи ва шоирларнинг номлари билан боғлиқдир.

Бу ерда буюк астроном Мирза Улуғбек бошчилигида Ғиёсиддин Жамшид, Қозизода Румий, Али Қушчи каби йирик мутафаккирлар авлодини бирлаштирган илмий мактаб бунёдга келди. Улуғбек тузган юлдузлар жадвали унинг вафотидан юз йил кейин Европада юзага келган юлдузлар жадвалидан анча аниқроқдир.

Инсоният яратган маданий мероснинг ҳақиқий эгалари — ишчи ва деҳқонлар ҳокимияти вужудга келганидан сўнг Самарқанд тарихининг янги, ёрқин саҳифалари очила бошлади. Совет давлатининг дастлабки кунлариданоқ доҳий Ленин Самарқанддаги тарихий ёдгорликларни сақлаш ва тиклаш ишларига алоҳида ғамхўрлик кўрсатди. Улуғ Октябрь туфайли эндигина дунёга келган ёш Совет республикаси империалистик мамлакатлар ва ички контрреволюцион кучларнинг қаттиқ ҳужумини қайтариб турган бир вақтлардаёқ Совет давлатининг асосчиси — улуғ Ленин Самарқанд архитектура ёдгорликларини тиклаш учун зарур миқдорда маблағ ажратиш тўғрисида топшириқ берди.

Ленинча улкан ғамхўрлик туфайли шарқ меъморчилиги ёдгорликлари — халқнинг буюк меҳнати ва истеъдодининг дурдоналари сақлаб қолинди. Самарқанд меҳнаткашлари ҳозирги кунларда ҳам уларни ғоят қадрлаб, эҳтиёт қилмоқдалар. Шаҳарнинг архитектура ёдгорликларини тиклаш ишига давлат миллионлаб маблағ сарфламоқда. Сўнгги йилларда Регистон майдонидаги ансамблларда қайта тиклаш ишларини муваффақиятли ўтказганлиги учун архитектор, таъмирчи уста ва мутахассислардан бир группаси Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотига сазовор бўлдилар.

Октябрь инқилоби ғалаба қозонганидан кейин кўп ўтмай Самарқандда ҳам Совет ҳокимияти ўрнатилди. 1918 йил 1 майда Коммунистик партиянинг Самарқанд область комитети тузилди. Область партия ташкилоти душманларга қарши олиб борилган шиддатли курашларда, гражданлар урушининг оғир йилларида улғайди ва мустаҳкамланди. Партия раҳбарлигида область меҳнаткашлари социалистик жамият қуриш, халқ хўжалигини ривожлантириш йўлида жўшқин ғайрат ва шижоат намуналарини кўрсатдилар.

Хорижий интервентлар ва ички аксилинқилобчи кучлар тор-мор қилиниб, ўлка босмачилардан тозалангандан сўнг Ўрта Осиёнинг хўжалик ва сиёсий аҳволи анча мустаҳкамланди. Бу эса партияга Ўрта Осиёда миллий чегаралаш ўтказиш ва миллий Совет республикалари тузиш ҳақидаги ленинча кўрсатмани амалга ошириш имконини берди.

1925 йилдан 1930 йилгача Самарқанд Совет Ўзбекистонининг пойтахти бўлди. 1925 йил 11 февралда Регистон майдонида меҳнаткашларни Самарқандни Ўзбекистон Совет Социалистик республикасининг биринчи пойтахти, деб эълон қилишга бағишланган кўп кишилик митинг бўлиб ўтди. Унда М. И. Калинин нутқ сўзлади. Шаҳар республика пойтахти бўлган йиллар маданий ҳаёт юксалишида ўчмас из қолдирди.

Область меҳнаткашлари қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, дастлабки беш йилликлар даврида ҳам жасорат намуналарини кўрсатдилар. Улуғ Ватан уруши даврида барча саноат корхоналари ҳарбий эҳтиёжга мослаштирилди. Қишлоқ меҳнаткашлари фронтни озиқ-овқат, кийим-кечак билан таъминлаш йўлида кечаю-кундуз тер тўкдилар. Минглаб самарқандликлар қўлда қурол билан фашист босқинчиларига қарши мардона жанг қилдилар. Ватан озодлиги йўлида қанчадан-қанча алп йигитлар жон олиб жон бердилар, бир қанча юртдошларимиз Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвон билан, кўплар эса кўрсатган жасоратлари учун кўксини орден ва медаллар безаган ҳолда тинч меҳнат қучоғига қайтдилар.

Бугунги Самарқанд фақат қадимий ёдгорликлар шаҳригина эмас, балки республиканинг йирик маданий маркази ҳамдир. Областимизда ҳам КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорида таъкидлаб ўтилганидек, **«Социализм чинакам тарихий аҳамиятга молик вазифани ҳал этишга: меҳнат аҳлининг кўп миллионли оммасини маданият ютуқлари билан қуроллантиришга, ижтимоий аҳволи ва миллатидан қатъий назар, ҳар бир киши учун жамики билим манбаларини очиб қўйишга муваффақ бўлди».** Революцияга қадар бирорта ҳам олий ўқув юрти бўлмаган Самарқанд воҳасида эндиликда олтита олий ўқув юрти, шу жумладан, давлат университети, қатор илмий-тадқиқот институтлари, кўплаб техникумлар ва билим юртлари ишлаб турибди. Алишер Навоий номли опера ва балет театри, Ҳ. Олимжон номли, Каттақўрғонда, А. Мажидий номли ўзбек, А. П. Чехов номли рус драма театрлари, қўғирчоқ театри, область филармонияси, кўплаб кинотеатрлар аҳоли хизматида.

Областда маданият муассасалари қурилишига йил сайин катта эътибор берилмоқда ва тобора кўпроқ маблағ ажратилаётир. Жумладан, ўнинчи беш йилликда 625 та савдо ва маиший хизмат объекти, 45,5 минг ўринли 58 та мактаб, 12.200 ўринли 92 та болалар муассасаси, 41 та соғлиқни сақлаш объекти, 240 клуб, кутубхона ва театр, 83 спорт иншооти қурилди. Қишлоқларда саҳни 1,5 миллион квадрат метрдан зиёд бўлган турар жой бинолари фойдаланишга топширилди. Маданият уйлари ва клубларда айни пайтда 1700 дан зиёд турли хил тўгараклар иш олиб бораётир. Мазкур тўгаракларда 34 мингдан зиёд киши қатнашмоқда.

Инқилобга қадар Самарқанд областининг экономикаси бутун Туркистон ўлкасидаги каби оғир аҳволда эди. Унинг территориясида 1913 йилда 88 та майда корхоналар бўлган. Бу корхоналарда бор-йўғи 2 мингдан зиёдроқ ишчи ишлаган. Умумий маҳсулот ишлаб чиқариш ҳозирги кунда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг 2 процентидан ҳам озини ташкил этган. Унинг 90 проценти қайта ишланган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари бўлган. Маҳаллий хом ашёнинг қарийб ҳаммаси ва ярим фабрикатлар қайта ишлаш учун Россиянинг марказий районларига жўнатилар эди.

Миллионлаб кишиларга тенглик, эркинлик зиёсини олиб келган буюк инқилобдан сўнг Коммунистик партия ва Совет ҳукумати чор Россиясининг собиқ қолоқ миллий чекка ўлкалари саноати ва қишлоқ хўжалигини, бутун экономикасини планли равишда ривожлантириш масаласини қўйди. Бу Самарқанд областида ҳам ўзининг ҳаётбахш меваларини берди. Областда беш йилликлар даврида кенг кўламда сарф қилинган маблағлар натижасида саноатнинг янги соҳаси — химия, машинасозлик, рангли металлургия, ипакчилик, мева-консерва саноати ва бошқалар юзага келди. Суперфосфат, «Красний двигатель», «Кинап» лифтсозлик, холодильник, «Ўроқ ва Болға», мева-консерва, чинни заводлари, «8 Март», «Хотин-қизлар меҳнати» фабрикалари, Каттақўрғон ёғ-мой, Жомбой ун комбинатлари ва бошқалар шулар жумласидандир.

Эндиликда областда машинасозлик, химия, енгил ва озиқ-овқат саноатлари, йирик энергетика базалари вужудга келган. Ҳозирги пайтда бу ерда деярлик барча хил саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилмоқда. Завод ва фабрикаларда овозли киноаппаратлар ва қишлоқ хўжалиги учун минерал ўғитлар, қурилиш материаллари ҳамда трактор ва автомобилларга запас қисмлар, юқори сифатли чарм ва ипак газламалар, пойафзал, консервалар, вино, мева, узум шарбати ва бошқа кўпгина маҳсулотлар тайёрланаётир. Самарқанд корхоналарининг маҳсулотлари Ўзбекистондан ташқари узоқ жойларда ҳам машҳур. Масалан, биргина «Кинап» заводида ишланган аъло сифатли замонавий кино аппаратларини РСФСР ва Украинада, Кавказ ва Болтиқ бўйи республикаларида учратишингиз мумкин. Шунингдек, Ҳиндистон, Эфиопия, Индонезия, Мали, Япония, Монголия ва бошқа бир қатор хорижий мамлакатлар «Кинап» маҳсулотларини олмоқдалар.

Область саноатчилари СССРнинг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақа байроғини тобора баланд кўтармоқдалар. Ўтган тўққиз ойлик натижалари ҳам саноатчиларнинг фидокорона ишлаганликларини кўрсатиб турибди. Область индустрияси саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планларини муддатидан олдин бажаришга муваффақ бўлди. Пландан ташқари кўплаб маҳсулот ишлаб чиқарилиб, реализация қилинди. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш планлари ҳам анча ошириб адо этилди.

Транспорт ва алоқа корхоналари ҳам социалистик мажбуриятларни зиёдаси билан уддаламоқдалар. Умумий фойдаланишдаги автотранспорт билан халқ хўжалиги юкларини ташиш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 4,5 процентга ошди. Темирйўлчилар пландан ташқари минглаб тонна юк ортишди ва жўнатишди. Автотранспортда пассажирлар ташиш 6 баравар, ҳаво транспортида 4 процент ошди.

Областимиз қурувчилари эришаётган муваффақиятлар шу йилнинг ярим йиллик кўрсаткичлариданоқ яққол кўзга ташланади. Ана шу муддат ичида 68,4 миллион сўмлик, яъни пландагидан 1,2 миллион сўмлик кўп асосий фондлар фойдаланишга топширилди. Капитал маблағларни ўзлаштириш ярим йиллик плани 104 процентга бажарилди. Давлат капитал маблағлари ҳисобига 65 минг квадрат метрли турар-жой бинолари, 3.368 ўринли мактаб, 1.400 ўринли болалар боғчаси, 240 ўринли шифохона ва бир қатор маданий-маиший, саноат, қишлоқ хўжалиги объектлари фойдаланишга топширилди. Мелиораторлар 640 гектар суғориладиган янги ерларни ўзлаштиришди. 2660 гектар майдон капитал текисланди.

Дарҳақиқат, буюк инқилоб ва унинг меваси сифатида СССРнинг ташкил топиши муҳим тармоқ — қишлоқ хўжалиги тараққиётида мисли кўрилмаган ўзгаришларнинг рўй беришига олиб келди. Колхоз ва совхозлар тузилди, ибтидоий омоч-бўйинтуруқ, от-улов ўрнини замонавий техника эгаллади.

Техника етишмаслиги ва иқтисодий тақчиллик кўпгина қийинчиликларни келтирган бир пайтда халқ буюк иродаси, ишончининг тимсоли — Каттақўрғон сув омборининг қурилиши нафақат Самарқанд области, балки Зарафшон водийсидаги бошқа кўпгина районларни ҳам оби ҳаёт билан таъминлаб, қишлоқ хўжалигини юксак поғонага кўтариш имконини берди. Ҳозирги пайтда областимизда Оқдарё, Тўсинсой, Мўминобод сув омборлари, Қоратепа сув омборининг иккинчи навбати ва бошқа бир қатор объектларда қурилиш ишлари жадал суръатларда олиб борилмоқда. Бу объектлар тўла ишга тушгач, областимизда сув таъминоти янада яхшиланибгина қолмасдан, балки янги ерлар ўзлаштирилиши ҳисобига минглаб гектарлик янги узумзорлар, боғ-роғлар, чорва озуқаси етиштирадиган плантациялар барпо этиш имконияти туғилади.

Совет ҳокимияти йилларида деҳқончилик маданиятининг юксалиши қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларида ҳосилдорликнинг беқиёс ошишига олиб келди. Заршуносларимиз ўтган ўнинчи беш йилликда давлат хирмонига 2 миллион 828 минг тонна хом ашё топширдилар. Бу тўққизинчи беш йилликда етиштирилган ҳосилдан 475 минг тонна кўп, демакдир. Об-ҳаво пахтачилик учун энг ноқулай келган ўтган йили ҳам областимиз заршунослари катта қийинчиликларни мардона енгиб, давлат планини адо этдилар. Большевик районидаги Карл Маркс номли колхоздан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мели Қўчқоров, Пахтачи районидаги Охунбобоев номли колхоздан Раҳмон Ризақулов, Пайариқ районидаги Крупская номли колхоздан Қудрат Дўнгбоев ва бошқа бир қатор мириқкор бригада бошлиқлари етакчилигидаги коллективлар гектаридан 60-66 центнердан ҳосил кўтардилар. Йиғим-терим ишлари қизгин кетаётган шу кунларда улар барча резерв ва имкониятлардан унумли фойдаланиб, ҳар бир иш кунини қувончли меҳнат ютуқлари билан якунламоқдалар. Ниятлари ўтган йили эришилган натижаларни янада мустаҳкамлаб, Ватанга юқори сортли «оқ олтин» армуғон этиш.

Йирик икки районимиз — Советобод ва Қўшработ қоракўлчиликка ихтисослашган. Уларнинг кўз илғамас яйловларида минг-минглаб қўй ва эчки боқилиб, кўплаб сифатли гўшт, ипакдек майин жун, ноёб қоракўл тери етиштирилмоқда. Хўжаликлар қоракўлчиликни ихтисослаштириш ва агросаноат интеграцияси негизидан концентрациялаш йўлидан бориб, катта муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Масалан, Каттақўрғонда Иттифоқимизда биринчи бўлиб ташкил этилган қўйларни бўрдоқига боқиб, қоракўлча етиштирувчи хўжалик самарали иш олиб бораётир. Областимизда етиштирилган қоракўлча 1977 йил Лейпцигда ўтказилган халқаро ярмаркада катта олтин медалга сазовор бўлди. Советобод районидаги «Қарноб» давлат наслчилик заводида мамлакатимиз қоракўлчилигида биринчи бўлиб четлари ўралган маданий яйловлардан фойдаланишга ўтилди. Бу технологиянинг жорий этилиши натижасида яйловлар самарадорлиги бир ярим бараварга, меҳнат унумдорлиги ва ҳар бир қоракўлчи ишлаб чиқарадиган ялпи маҳсулот икки баравардан зиёдроққа кўпайди.

Бу йил областимиз қоракўлчилари ҳар 100 бош совлиқ ҳисобига 144 тадан қўзи олдилар ва 175 минг бош қўзини ўстиришга қолдирдилар. Ҳозирда улар меҳр билан парваришланиб, қишловга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрилмоқда.

СССРнинг юбилей 60 йиллиги шарафига бошланган мусобақа областимиз меҳнат аҳлининг бир ғайратига ўн ғайрат қўшиб, уларни янги меҳнат зафарлари сари отлантирмоқда. Бугунги кунда областимизнинг ҳамма ерида байрам шарафига социалистик мусобақа кенг авж олган бўлиб, унинг ҳаётбахш самаралари ҳозирданоқ кўзга ташланмоқда. КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларидан илҳомланган пиллачиларимиз кумуш тола тайёрлаш юбилей йили социалистик мажбуриятларини шараф билан уддалашди. Давлатга 3150 тонна юқори сортли хом ашё топширилди. Бу пландагига нисбатан 110 процентни ташкил этади. Пилланинг 92 проценти юқори сортларга топширилиб, ҳар қути қурт уруғидан олинган ҳосил 78 килограммдан зиёд бўлди. Давлатга қоракўл тери топшириш йиллик плани ҳам муддатидан илгари адо этилди. Ярим йилда гўшт топшириш суръатининг ўсиши ўтган йилдагига нисбатан 4 процентни, сут 3 процентни, тухум эса 5,4 процентни ташкил этди.

Бу йил жонажон Ватанга камида 530 минг тонна Самарқанд «оқ олтин»ини етказиб беришга қарор қилганмиз. Ҳозирги долзарб кунларда қишлоқ меҳнаткашларининг бутун куч-ғайрати зиммадаги юксак мажбуриятни шараф билан адо этишга, етиштирилган ҳосилнинг бир мисқолини ҳам нес-нобуд қилмасдан йиғиштириб олишга қаратилгандир.

Биз — самарқандликлар доимо сўзимизнинг устидан чиқишга одатланганмиз. Ишончимиз комилки, халқ хўжалигининг барча соҳаларида партия ва Ватанга берилган ваъда албатта уддаланади. Бу йил пахта, чорва, узум, мева-сабзавот, полиз маҳсулотлари тайёрлашни кўпайтириб, барча соҳаларда яхши натижаларга эришилади. СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигини тантанали нишонлашга қизгин тайёргарлик кўраётган кўп миллатли областимиз меҳнат аҳлининг аҳди-паймони, қатъий сўзи ана шундай!

Суратларда: 1. Самарқанд районидаги Энгельс номли колхознинг бригада бошлиғи Ҳадича Ҳасанова. У бошлиқ бригада бу йил планда кўзда тутилганидан анча кўп сабзавот ва узум етиштиришга муваффақ бўлди. 2. Оқдарё районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг М. Мамадиёров бошлиқ бригадасида барпо этилган замонавий дала шийпони.

Н. Муҳаммаджонов фотолари.

Р. ШОКИРБЕКОВ —1919 йилдан КПСС аъзоси, революция, уруш ва меҳнат ветеранлари Самарқанд шаҳар Советининг раиси, Ж. ЮСУПОВ —Большевик районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати, А. ОТАХУЖАЕВ —СамДУ ректори, академик, СССР Олий Советининг депутати, С. АБДУРАҲМОНОВА —Оқдарё районидаги «Даҳбед» совхозининг сигир соғувчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, У. МАМАДИЁРОВ—Нарпай районидаги Ислом шоир номли совхоз механик-ҳайдовчиси, СССР Олий Советининг депутати, С. Луқмонова —Самарқанд шаҳридаги «Хотин-қизлар меҳнати» фабрикасининг ишчиси, КПСС XXVI съезди делегати Г. ЦХОВРЕБОВ — Самарқанд авиакорхонаси учувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, КПСС XXVI съезди делегати, Ж. ҚЎШОҚОВ —Иштихон районидаги Навоий номли колхоз маккажўхоричилик бригадаси бошлиғи СССР Давлат мукофотининг лауреати, С. ЭРГАШЕВ —Пахтачи районидаги Охунбобоев номли колхоз бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. ГАЙДАРОВ—Булунғур районидаги «Булунғур» боғдорчилик-узумчилик совхозининг бригадаси бошлиғи, Ленин ордени кавалери, А. УМАРОВ—Самарқанд районидаги М. Горький номли совхоз сабзавотчилик бригадаси бошлиғи, Ленин ордени кавалери.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ФАШИЗМГА ҚАРШИ КУРАШ ҲАФТАЛИГИ

ПРАГА. Чехословакияда фашизм ва урушга қарши анъанавий кураш ҳафталиги бошланди.

Бу ерда Чехословакия антифашист курашчилар союзи, бошқа жамоат ташкилотлари ўтказаётган ҳафталик доирасида меҳнаткашларнинг оммавий митинги бўлиб ўтди. Йиғилиш аҳли олдида нутқ сўзлаган чехия тинчлик кенгашининг раиси А. Стейскал ЧССР халқи совет ҳалоскор жангчилари жасоратини хотирасида абадий сақлайди, деб таъкидлади. Фашизмга қарши курашнинг асосий оғирлигини ўз зиммасига олган СССР тинчликнинг мустаҳкам таянчидир, деди у.

Шу кунларда республиканинг кўпгина шаҳарларида тинчлик намойишлари бўлиб ўтмоқда, ёшларнинг уруш ветеранлари билан, фашистларга қаршилик ҳаракатининг собиқ қатнашчилари билан учрашувлари бўлиб ўтмоқда, урушга қарши мавзуда кўпдан-кўп виставкалар очилмоқда.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КУНЛАРИ

ЛИССАБОН. Португалияда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 65 йиллигига бағишланган Совет Иттифоқи кунлари бошланди. Фару шаҳрида очилган фотовиставка СССРнинг тарихи ва эришган ютуқлари тўғрисида ҳикоя қилади.

Бу йил Совет Иттифоқи номидан Эстония ССР шу кунларда қатнашмоқда. Совет кинофильмлари намойиш қилинади, виставкалар ташкил этилади. Португалиянинг қарийб 20 шаҳрида эстониялик артистлар концерт қўйиб берадилар.

ҚАТТИҚ НАЗОРАТ КЕРАК

ЖЕНЕВА. (ТАСС). Саноат оқиндиларини денгиз ва океанларга ташлаш ҳайвонот ва ўсимлик дунёсини заҳарлабгина қолмай, атроф-муҳитга катта зиён ҳам келтиради, деб таъкидланади БМТ тараққиёт программаси тайёрлаган «Денгиз ва океанларнинг аҳволи» деган докладда. Мексика кўрфази, Ўрта денгиз, Шимолий денгиз ва Балтика денгизи акваторияларида, айниқса, ташвишли вазият вужудга келди. Бу денгизларнинг суви ғоят кўп булғанган.

Шу денгизларнинг айрим районларида булғаниш даражаси шу қадар каттаки, балиқларга емиш бўлувчи тирик организмлар йўқолиб битди, бу эса балиқ запасларининг камайишига олиб келди. Денгиз сувидаги айрим заҳарли моддалар, денгиз маҳсулотлари орқали одам организмига ўтиб, кишилар ҳаёти ва соғлигига хавф солмоқда.

БМТ тараққиёт программаси экспертларининг фикрича, соҳил бўйидаги денгиз сувининг булғанишига йўл қўймаслик учун айниқса қаттиқ конроль ўрнатиш ва самарали чоралар кўриш зарур.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ХАНОЙ. Меконг дарёсининг қуйи қисмида жойлашган Бенче вилоятидаги ороллари урушдан олдин бўлгани каби деярли бутунлай кокос ўрмони билан қопланди. Вьетнамдаги барча кокос майдонларининг ярми мана шу кичик территорияда жойлашган. Мамлакатнинг жануби озод қилингандан кейин ўтган йиллар давомида Бенче аҳолиси 40 минг гектар майдонда пальма кўчатларини қайта ўтказди.

Америка агрессияси бошлангунига қадар бу вилоятдаги кокос-майдонлари 60 минг гектардан ортар эди. Америка агрессорлари заҳарловчи химиявий моддаларни кенг кўламда қўллаганлиги, Бенче вилоятидаги озод бўлган районларни кўплаб бомбардимон қилганлиги натижасида яшил бойлик батамом яксон қилинди.

Ҳозирги вақтда кокосзорларнинг катта қисми ёш кўчатлардан иборат. Лекин ҳозирнинг ўзидаёқ ўрмонзорлар майдонининг қарийб ярмидан фойдаланилмоқда.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон полициясн Амритсарда (Панжоб штати) тақиқланган Дал Халса сепаратчилар ташкилотининг яна бир аъзосини қамоққа олди, деб хабар беради «Трибюн» газетаси. У август ойида Ҳиндистон пассажир самолётини Покистонга олиб қочишга уринишда иштирок этган эди.

Маҳаллий матбуотнинг ёзишича, Дал Халса ташкилотининг фаолиятини Америка ва Покистоннинг махсус хизмат маҳкамалари фаол қўллаб-қувватламоқдалар. Ташкилот аъзолари Панжоб штатини Ҳиндистондан ажратиб олиш ва у ерда қўғирчоқ «Халистон давлати»ни тузишни мақсад қилиб қўймоқдалар.

БРАЗИЛИА. Бразилия социологларидан бир группаси мамлакатда кенг кўламда шошилинч ер ислоҳоти ўтказиш зарур деган фикрни билдирди. Улар Порту-Алегри шаҳрида (Риу-Гранди-ду-сул штати) ўтаётган Лотин Америкаси проблемаларига бағишланган халқаро семинарда иштирок этмоқдалар. Олимлар ҳозирги вақтда бразилияликлардан қарийб 2 миллион киши ер туфайли турли хил можароларга жалб этилганлигини айтдилар. Социал адолат бўлиши учун тобора қатъий кураш олиб бораётган ерсиз деҳқонлар ҳукуматдан ҳамма жойда ва кенг миқёсда ер ислоҳоти ўтказишни талаб қилмоқдалар, деб уқтириб ўтишди олимлар.

КАМПАЛА. Мамлакат соғлиқни сақлаш министрлиги БМТ-нинг болалар фонди (ЮНИСЕФ) билан биргаликда Бушенье шаҳрида ташкил этган семинар оналик ва боланикни муҳофаза қилиш масалаларига бағишланди.

Уганда соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари Тереза Одонг-Одука хоним Уганда ҳукуматининг мамлакатда соғлиқни сақлаш системасини ривожлантиришга, аҳолига профилактика хизмати кўрсатишни кенгайтиришга, медицина хизмати марказларини техникавий жиҳатдан таъминланишига актив кўмаклашишга интилаётганлигини айтди.

(ТАСС).

ТИНЧЛИК—ПЛАНЕТАНИНГ МУДДАОСИ

СОФИЯ. Бу ерда ёзувчиларнинг халқаро учрашуви бўлиб ўтди. Учрашув «Тинчлик — планетанинг муддаоси» шиори остида ўтди. Унда 70 га яқин мамлакат, шу жумладан совет шоирлари ва ёзувчилари Ч. Айтматов, А. Вознесенский, В. Солоухин, Н. Федоренко, С. Михалков қатнашдилар.

Учрашув қатнашчилари мурожаатнома қабул қилдилар. Унда айтиладики, «Совуқ уруш»га қайтиш кескинликни юмшатиш ва Хельсинки битимларини имзолаш билан боғлиқ орзу-умидларни кўкка совуриш хавфини туғдиради. Шу мудҳиш хавфга планетадаги яхши ниятли кишиларнинг бирлигигина қарши тура олиши мумкин.

Ёзувчилар ҳукуматларнинг бошлиқларига мурожаат этиб, атом қуроли, химиявий қурол, бактериологик қурол ва бошқа хил оммавий қирғин қуролларидан фойдаланишда воз кечишга даъват этдилар. Тинчлик — инсон интилиши керак бўлган табиий бир ҳолдир.

Бугун БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков ёзувчилар халқаро учрашуви қатнашчиларини қабул қилди.

Ф. ГОНСАЛЕСНИНГ АЙТГАНЛАРИ

МАДРИД. Испания социалистик ишчи партиясининг бош секретари Филипе Гонсалес телевидение орқали гапириб, партия сайловолди программасининг бир қанча моддаларига тўхталди. У мамлакатнинг иқтисодий аҳволи ёмонлашиб бораётганлигини қайд этиб, кейинги тўрт йил ичида 1 миллион иш ўрни тугатилганлигини айтди.

Ф. Гонсалес Италия социалистик ишчи партиясининг программасида ишсизликка қарши курашга, ишлаб чиқариш қувватларини кенгайтириш, Испания меҳнаткашларининг социал эҳтиёжларини қондириш, мамлакатда маориф системасини яхшилашга асосий ўрин берилганлигини таъкидлади.

ИТАЛИЯНИНГ ИҚТИСОДИЙ АҲВОЛИ

РИМ. Италия министрлар кенгаши миллий экономиканинг 1983 йилги асосий тараққиёт йўналишлари тўғрисидаги дастлабки докладни маъқуллади.

Ж. Спадолини кабинети пулнинг қадрсизланишини камайтиришга эришиш мақсадида бир қанча қаттиқ иқтисодий чораларни амалга ошириш ниятидадир. Докладда тўлов ва ташқи савдо балансларида катта-катта камоматлар борлиги тўғрисидаги маълумотлар келтирилган. Италиянинг давлат қарзи 60.000 миллиард лирага етган.

Матбуот мамлакатни «Иқтисодий тушкунлик исканжаси» секин-аста қисиб бораётганлигини ёзади. «Паэзе сера» газетаси ҳукумат экономиканинг аҳволини назорат этишга қодир эмас, деб ёзади.

ЭРОН—ИРОҚ МОЖАРОСИ

БАҒДОД. (ТАСС). Ироқ расмий-ҳарбий вакилининг Бағдод радиоси орқали эшиттирилган баёнотида бундай дейилади: Эрон қўшинлари фронтнинг марказий участкасидаги Сумара районида Ироқ армиясининг позицияларига ҳужум бошладилар. Душман Мандали аҳоли пункти яқинида Ироқ-Эрон чегарасини кесиб ўтишга уриниб кўрди. Эрон ҳужуми, дейилади баёнотда, тўла барбод бўлди, бироқ фронтнинг шу участкасида жанглар давом этмоқда.

ТЕҲРОН. Эрон қуролли кучлари ва «Ислом инқилоби посбонлари» корпуси бирлашган штабининг ИРНА агентлиги эшиттирган хабарида бундай дейилади: Эрон армияси асосий ҳужумни бошлади. Эрон қўшинлари, дейилади ахборотда, 150 квадрат километр майдондан иборат территорияни жумладан Ироқ пойтахтидан 100 километр наридаги Мандали яқинида жойлашган стратегик тепаликларни эгалладилар. Эроннинг чегарадаги олтита аҳоли пункти озод қилинди. Душман аскарлари ва техникасига оғир талафот етказилди.

Мард майдонда синалади

Чеҳраларида табассум балқиб турган бу суворийлар Ленин йўли районидаги Охунбобоев номли совхозда меҳнат қилишади. Олти йилдирки, уч кишидан иборат бўлган бу оилавий терим-транспорт звеносига Ражабой Тўраева бошчилик қилиб келмоқда. Ўтган йили улар ўз «зангори кема»лари бункеридан 550 тонна дур бўшатишга эришган эдилар. Бу йил эса мазкур кўрсаткични 800 тоннага етказишга аҳд қилган бу дала гвардиячилари кундан-кунга терим суръатига-суръат қўшишаяпти.

Ушбу суратда оилавий терим-транспорт звеноси аъзолари Ражабой, Бобоназар ва Назар Тўраевларни кўриб турибсиз.

Ё. ХЎЖАМБЕРДИЕВ фотоси.

(ЎзТАГ).

ҚЎШКЎПИРНИНГ ОЛТИН ҚЎШИҒИ

Пахтакор юрагини қувончсевинчга тўлдириб яна олтин куз келди. Миллион-миллион чаноқлардан жилмайиб боққан оқ-ҳарир нурли қуёшчалар бир-бирига туташиб кетган пайкалларни чароғон қилиб юборди. Алвон нурли жажжи бу қуёшчалар гўё камалакранг зиёлар султони — Офтоб билан баҳс бойлашаётгандай инжу каби товланиб кўзларни қамаштиради. Бу сеҳрли ҳикмат олдида лол қоласан киши, негаки деҳқон меҳри ва ҳимматидан бино бўлган, қалб қўридан нурлар эмиб яралган беҳисоб чаноқлар бугун оламга бобо Қуёш билан баравар заррин жилолар ёғдиришади.

— Кўзларни олади-я! — деди ҳамроҳимиз — пешқадам бригада бошлиғи Эгам Абдуллаев далаларга суқланиб тикиларкан, азбаройи яйраб. — Қараб тўймайсан киши. Боққан сари боққинг келади. Умрида пахтазорни кўрмаган одам: «Бу ерларга оқ чойшаб ёпиб қўйибсизларми?» деб сўраши турган гап.

— Оқ чойшаб ҳам гапми?! — сўзга аралашди колхоз бош инженери Маркс Исмоилов уфққа туташ пайкаллардан кўз узмай. — Узоқдан «Анави қандай оқ денгиз?» дея сўраб қолса ҳам ажаб эмас. Ахир, буни қаранг, худди майин чайқалиб турган денгизнинг ўзи-я! Ҳаммаёқ оппоқ! — У ҳаяжондан энтикиб, ҳамон ёш боладай қувонар, далаларнинг сутдай оқлиги акс этиб турган чеҳрасидан майин табассум аримасди.

— Денгиз деганимга ҳали замон ўзларингиз ҳам гувоҳ бўласиз. Ҳадемай бу оқ денгизда сузиш учун кемалар етиб келишади.

Эгам Абдуллаев уч кундан буён идорага қатнаб, раисни ҳам, бош инженерни ҳам ҳоли-жонига қўймаган, пайкалларни оралаб қолишса ҳам «Буни кўринглар, оғайнилар, зор бўлиб очилиб қолди-ку, машиналарни қачон бизнинг бригадамизга ўтказасизлар» деб тиқилинч қилар эди.

— Сен ўзингнинг далангнигина биласан, Эгамбой, — деди унга бир гал Собир Оллаберганов жиддий қиёфада. — Мен раис бўлгандан кейин ҳамма бригадани кунда бир-икки марта айланиб чиқаман. Терим мавсумида инженерлар ҳам, агрономлар ҳам тинмай айланиб юришади. Шундай бўлгач, қайси бригадага қачон машина юборишни биз ҳам биламиз. Бунинг устига, хабаринг бор, махсус комиссия ҳам тузиб қўйибмиз. Қайси терим-транспорт отрядини қайси бригадага ўтказишни ўша комиссия ҳал этади.

— Буни-ку, биламан-а, ҳар йили шундай... — Бўшашди Эгам. — Лекин...

— Билсанг, нега бундай тиқилинч қилаверасан, — бригадирнинг сўзини бўлди раис. — Бу йил ҳам ўша тартиб. Комиссия далаларингни кўриб бир қарорга келсин — кейин марҳамат! Машиналарнинг бир группаси сеники...

Мана, ниҳоят, бугун ўша группани кутишяпти. Эгам машина талашиб ўтказган уч кун мобайнида барвақт қилинган дефолиация ҳам кучини кўрсатди: ғўзаларнинг япроғини тутдай тўкиб қўйди. Далалар сеҳрли оқ денгиздай манзара кашф этди. Бундай оқ денгизда сўзган «зангори кема» ҳам, унинг капитани ҳам, қўйингки, боққан ҳар қандай кўз ҳам роҳатланади. Колхознинг бир бригадасидан иккинчи бригадасига йўл олган машина масофани қанча вақтда босиб ўтиши бош инженерга ёд бўлиб кетган шекилли. Шу боис, «Ҳадемай етиб келишади», — деб янглишмаганди. Орадан ярим соатлар чамаси ўтмасдан узоқдан енгил чанг-тўзон кўтарилиб, шитоб билан келаётган «зангори кема»лар кўзга ташланди. Улар бешта эди. Терим-транспорт отрядининг бу зарбдор «гвардияси» Ҳасанбой Холлиев, Абдулла Таваров, Рўзимбой Аминов, Рустам Қурбонов ва Норим Юсуповлар бошқариб келишди-да, катта пайкалнинг йўлга туташ ёқаси бўйлаб бирин-кетин стартга қўйишди. Сўнг дала бошига ёнилғи тўлдирилган машина, кўчма устахона, шпиндел ювгич агрегат, ҳар бири иккитадан прицеп улаб олган учта «Беларус» келиб тўхтади.

Офтоб тобора кўк гумбази сари ўрлар, вақт чошгоҳга яқинлашай деб қолган эди. Дала гвардиячилари биринкетин ўз агрегатлари кабинасига чиқишди. Моторлар гуруллаб «зангори кема»лар эгат оралаб уфқ сари баравар силжий кетишди. Аста ишга туширилган шпинделлар бир меъёрда ҳаракатга келиб чаноқларда бодроқдай тошиб турган пахталарни «хўплаб» барабанлар оша «пўлат этак»ларга тўка бошлади. Момиқ толалар гўё ғужғон ўйнашаётган оқ капалаклардай кўзларни қувонтирар ва бункерга дам сайин барака киритарди.

Бригадага қарашли 74 гектар ернинг ҳаммасида бу йил ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Бунга осонликча эришилгани йўқ. Чунки воҳанинг барча заршунослари сингари улар ҳам айни вегетация даврида сув танқислигига дуч келишган, ғўза ниҳолларини гул ва кўсакларини тўкиши ҳамда қовжирашидан аранг сақлаб қолишган эди. Ўша оғир шароитда улар ғоят тадбиркорлик билан иш тутишди: ҳар йилгидан ҳам жуда кам миқдорда олинган сувнинг ҳар қатрасидан унумли фойдаланишди.

Бугун Эгамберган етакчилик қилаётган бригадада ҳам, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор Муса Бобоев, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалерлари Ҳайитбой Байрамов, Рўзим Қурбонов, Октябрь революцияси ордени нишондори Қурбонбой Тоғанов, Қўзи Тоғанов, Қўзи Қурбонов ўртоқлар бошчилигидаги 60 центнерчи коллективларда ҳам, хуллас, хўжаликнинг барча бригадаларида йиғим-терим кампанияси тобора юксак суръатлар билан қизитилаётир.

Айни пайтда хўжаликда кунлик ўсиш деярли 3—3,5 процентни, 60 центнерчи пешқадам бригадаларнинг кўпчилигида 6—7 процентни ташкил этяпти. Машиналарнинг шарофати бу. Машина териминнинг бошланиши шодиёнага айланиб кетган дастлабки куннинг ўзида Эгамберган Абдуллаев бошлиқ бригадада йиллик планнинг 13 проценти миқдорида пахта тайёрланган эди. Шундан буён орадан бор-йўғи ўн кунча вақт ўтди. Бригада марра сари яқинлашиб қолди.

— Шу кунларда 21 та агрегатнинг ҳаммаси йиғим-теримга жалб этилган, — дейди колхоз раиси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор, Ленин ордени кавалери Собир Оллаберганов, хўжалик меҳнат аҳлининг юбилей йили марралари-ю, кураш-интилишларини ифодалаб. — Юбилей йили ҳосилини йиғишда қатнашадиган барча техника воситаларидан 5 та йиғим-терим-транспорт группаси, уларга хизмат кўрсатадиган звенолар ташкил этганмиз. Бу группа ва звеноларнинг фаолияти тобора кучайтириляпти. Йиғим-терим «дала-бункер-тайёрлов пункти» конвейери асосида ташкил этилган. Механизатор ва теримчиларга самарали меҳнат қилиб, яхши дам олишлари учун барча қулайликлар яратиб берганмиз...

Қўшкўпир районидаги Олтибой Қурбонов номли колхоз заршунослари бу йилда кўзлаётган довон юксак. Улар бултургидан ҳам анча кўп — 6400 тонналик хирмон бунёд қиламиз, ялпи ҳосилнинг 75 процентини «зангори кема»лар ёрдамида йиғиб-териб оламиз ва ҳосилдорликни 1421 гектар ернинг ҳар гектари ҳисобига 45 центнерга етказамиз, демоқдалар.

— Бултурги мавсумда 240 тонна пахта териб берган эдим, — деди биз билан суҳбатда илғор механизатор Ҳасанбой Холлиев. — Юбилей йилида бу кўрсаткични камида 350 тоннага етказишга сўз берганман, негаки бу мавсумда машинамни далага олдинги йиллардагидан ўн кун олдин олиб кирдим. Ҳозир кунига эл хирмонига ўн тоннадан ошириб дурдона тўкаётирман. Группамизга уюшган бошқа ҳамкасбларимнинг ҳам кунлик кўрсаткичи ўртача 8—10 тоннадан тўғри келяпти...

Шу кунларда бу хўжаликда йиғим-теримда қанча киши қатнашяпти, дерсиз? 2400 нафардан ҳам кўп! Улар колхозчилар, ҳашарчилар, қишлоқ мактабларининг юқори синф ўқувчилари, пенсионер отахон-онахонлар. Роза Ашурова, Пошша Қурбонбоева, Норжон Қурбонбоева, Ўғилжон Раҳимова сингари ўнлаб дала юлдузларининг номларини эҳтиром ила тилга олса, улар шаънига ёниқ байтлар, ёниқ қўшиқлар басталаса арзийди. Бултур Роза 14 тонна, Ўғилжон эса 13 тонна пахта териб, тенгдошлари орасида байроқдор бўлишган эди. Уларнинг ҳар бири бу кузакда колхоз хирмонига 15 тоннадан дур териб тўкишга аҳд қилиб қўйишибди. Аҳдга вафо қилиш учун Роза ҳам, Ўғилжон ҳам кунига 250—300 килограммга етказиб пахта теришиб, кўпмингкилограммчилар ўртасида пешқадамлик қилишмоқда.

Ғозовот қишлоғи далаларида меҳнат сурони авжида. Жайҳун тўлқинлари гўё Ғозовот канали оша пахтазор денгизига кўчгандек! Ана шу бепоён оқ денгиз —пахтазор чаманида жавлон ураётган «зангори кема»ларнинг капитанларига ҳам, кўпмингкилограммчи чеварларга ҳам, серҳиммат ҳашарчилар-у диллари ҳамон далаларга пайванд отахон ва онахонларга, йиғим-теримда қатнашаётганларнинг барчасига ҳар қанча таҳсин, ҳар қанча олқиш айтса оз.

Э. МАДРАҲИМОВ,
Н. ИСМОИЛОВ.
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг мухбирлари.

Сўз тажрибакорларга

Барча пахтакорларнинг қадрдони ўртоқ Леонид Ильич Брежнев шу йил Тошкентда бўлган чоғида республикамиз деҳқонларига қимматли йўл-йўриқлар бериб, биринчи ва иккинчи сорт пахта салмоғини кескин ошириш зарурлигини таъкидлаган эди. Бу йўл-йўриқларни бажаришни барча пахтакорлар сингари биз ҳам ўзимизнинг шарафли бурчимиз, деб қабул қилдик.

Сифатли пахта салмоғини қай тарзда кўпайтириш мумкин? Ҳали чигитни ерга қадамасдан илгариёқ шу ҳақда чуқур ўйлаб кўрдик. Ўтган йиллар иш тажрибасини хаёлан бир-бир таққосладик ва шундай қарорга келдик: сифатли пахта салмоғини кўпайтириш учун, аввало, эртаги ҳосил етиштириш, уни ёғин-сочинга қолдирмай, йиғиб-териб олиш даркор. Чигит экиш пайтидаёқ эртаги ҳосил етиштиришни ўз олдимизга қатъий мақсад қилиб қўйдик.

Мақсад аниқ бўлса, шунга қараб қадам ташланади. Уруғни оби-тобида экиб, қийғос ундириб олгач, парваришни илғор агротехника асосида ташкил этдик. Ёз бўйи фидокорона меҳнат қилиб, ҳар туп ғўзанинг серҳосил бўлишини таъминладик. Айтиш керакки, ҳосилнинг эртаги ёки кечки бўлиши

АРМУҒОН

кўп жиҳатдан парваришга ҳам боғлиқ. Ғўза парвариши қанчалик сифатли, самарали бажарилса ҳосилнинг пишиб етилиши шунчалик тезлашади. Биз буни шу йил айниқса яққол кўрдик. Дуркун ғўзалардаги бўлиқ кўсаклар август ойининг иккинчи ярмидаёқ қийғос очила бошлади.

Бизда ҳосил йиғим-терими батамом механизация зиммасига юкланган. Бундан ўзга йўл ҳам йўқ. Чунки бригадамизда ишчи кучи оз— тўрт кишидан иборатмиз. Ҳар бир ишчи ҳисобига 12,5 гектардан ер тўғри келади. Коллективимиз кичик бўлсада, нияти катта: йил бошидаёқ гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтарамиз, деб сўз берганмиз.

Теримга пухта тайёргарлик кўрган ҳолда киришдик. Пайкалларга бир йўла тўрт «зангори кема» киритилди. Уларни бригадамиз механизатори Амир Кенгашев ва механик-ҳайдовчилардан Мусурмон Холмўминов, Содиқжон Байдуллаев, Неъматжон Йўлдошевлар моҳирлик билан бошқардилар.

Машина терими —иш унуми, деганларидек серғайрат дала гвардиячилари ишни Тошкент технологияси асосида ташкил этиб, уч кундаёқ 170 тонна «оқ олтин» тердилар. Бу, бригадада йиллик планнинг оширриб бажарилишини таъминлади. Шуниси қувончлики, ҳосилнинг ҳаммаси биринчи сортга топширилди. Биринчи терimдаёқ ҳосилдорлик гектар бошига 30 центнерни ташкил этди.

Дастлабки ғалаба ҳаммамизни ғоят қувонтирди, албатта. Лекин иш суръатини бўшаштирганимиз йўқ. Чунки далада ҳали ҳосил бор, олдинда эса асосий довон — социалистик мажбуриятни уддалаш вазифаси турибди. Яна икки-уч кундан сўнг иккинчи теримга киришамиз. Бунда ҳам асосан механизмлардан фойдаланамиз. Сифат бир дақиқа ҳам эътибордан четда қолмайди. Далалардан яна 50 тонна аъло сифатли хом ашё йиғиштириб оламиз. Ана шунда ҳосилдорлик гектарига 40 центнердан ошади. Сифатли хом ашё салмоғи эса юз фоизни ташкил этади.

Камол НОРҚУЛОВ,
Оқолтин районидаги «Андижон» совхозининг бригада бошлиғи.

АЪЛО СИФАТ БИЛАН

Колхозимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг республикамизга Ленин ордени топширилишига бағишланиб, Тошкентда ўтказилган тантаналарда берган маслаҳатлари асосида иш юритиб, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида ҳар қачонгидан мўл ва сифатли пахта тайёрлаш учун фидокорона меҳнат қилдилар. Ҳаракатда баракат бор, деганлари ғоят тўғри экан. Барча майдонларга экилган «Уйчи-2» навли пахта ғўзасини юксак агротехника қоидалари асосида парвариш қилдик. Меҳнатимиз зое кетмади. Ғўзалар серҳосил ўсди. Ҳар тупида 14—15 та, ҳатто ундан кўп тўқ кўсак бўлишига эришдик.

Пахтазорда ҳаёт қайнамоқда. Далаларимизда 400 киши жавлон уриб, ҳар куни йиллик планнинг 2—3 процентигача етказиб пахта тайёрламоқда.

Ҳар гектар ердан 45—50 центнердан хирмон кўтаришга бел боғлаган Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Ҳалима Абдуллаева, Нажмиддин Маткаримов, Жўрабой Мамадалиев, Эргашбой Норбоев каби тадбиркор деҳқонлар бошлиқ бригадаларнинг заршунослари кунлик ўсишда олдинда бормоқдалар. Бу коллективларда ҳозирнинг ўзидаёқ йиллик планнинг 40—45 проценти миқдорида пахта тайёрланди. Ялпи ҳосилнинг 90 процентини биринчи сортларга сотиш учун курашаётган ана шу илғор коллективларнинг фидокорона меҳнатлари хўжалигимизнинг шуҳратига-шуҳрат қўшяпти.

Социалистик мусобақа — ютуқлар гарови. Буни яхши тушунган колхоз правлениеси, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари йиғим-теримни илғорлар тажрибаси асосида ташкил этиш мақсадида алоҳида тадбирлар ишлаб чиқди. Шунга кўра бригадалар ва теримчилар ўртасидаги беллашув мунтазам равишда вақти-вақти билан якунлаб борилаётир. Ғолиб бригадалар кўчма Қизил байроқ ва қимматбаҳо совғалар билан мукофотланиб борилмоқда. Қўл терими марду майдонлари ўртасидаги беллашувлар ҳам якунланиб, улар ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан рағбатлантирилаётир.

Хўжалигимизда бу йил ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта тайёрлаш мажбурияти олинган. Бундан ташқари 1000 тонна уруғлик ҳосил етиштирамиз.

Шу кунларда Ленин орденли Мамасоли Абдураҳимов, Мирзаабдулла Бойматов, Исомиддин Нажмиддинов, каби тажрибакорлар бошлиқ 3 та терим-транспорти отрядлари юксак унум билан ишлаяпти. Йиғим-теримни зўр уюшқоқлик билан ўтказиш мақсадида ана шу отрядлар ихтиёрига маданий ва маиший хизмат кўрсатиш звенолари бириктилган. Шундай қилиб, машиналарга кенг иш фронти яратилди.

Белгилаган тадбирларимизга кўра октябрь ойининг ярмида халқ хўжалиги плани бажарилганлиги ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекамиз.

Ҳар йилги мавсумнинг ўз юлдузлари бўлади. Ҳозирнинг ўзидаёқ хўжалигимизда ғанимат дамларнинг қадрига етиб белгиланган нормани ортиғи билан бажаришда кўпчиликка ибрат бўлаётган илғорлар кўзга ташланиб қолди. Яқинда мусобақанинг навбатдаги ўн кунлигига якун ясалди. Мавсумда 8 тонна пахтани териб, эл хирмонига барака киритишга аҳд қилган кўпминг килограммчи Орзихон Ҳасанова ҳар куни 210 килограммдан дур териб ҳамкасблари ўртасида олдинда бормоқда. Тайёрланган ҳосилни қабул пунктларига пешма-пеш етказиб беришда Ғайбулла Раҳматовга тенг келадиган механизатор йўқ. У бу йил 300 тонна «оқ олтин»ни тайёрлов пунктига ташиш мажбуриятини олиб ишлаяпти.

Колхозимиз меҳнаткашлари азалдан ўз сўзларининг устидан чиқиб келишган. Ҳеч шубҳасиз, пахта тайёрлаш бўйича бу йил ҳам белгиланган план ва мажбуриятларни муваффақиятли бажариб, юзимиз ёруғ бўлади. Бунга бугунги пахтазорларимиздаги сафарбарлик ҳолати кафолатдир.

Каримжон ЙЎЛДОШЕВ.
Уйчи районидаги «Комсомол» колхози раиси.

ИПАК ПАХТА УСТАЛАРИ

Косон районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг моҳир пахта устаси Бўрихол опа Сатторова бошлиқ бригада «оқ олтин» ижодкорлари терим суръатини кундан-кунга қизитмоқдалар. Теримчилар кучи билан ҳар куни 3,5—4 тоннагача пахта терилиб уруғлик учун қабул пунктига топширилянти.

Бригаданинг юбилей йилида 11—12 тоннадан мажбурият олган Венера Авазова, Ҳалима Мўминова, Гулнора Рўзиева, Гули Тошматова, Норхол Файзиева, Муҳтарам Абдуллаева ва Ҳусния Бобомуродова каби кўпмингкилограммчи теримчилари ўзаро мусобақа асосида ишлаб кунига 130—135 килограммдан ошириб дурдона теришмоқда.

Кунлик тайёрланган пахтани пешма-пеш қабул пунктига етказиб беришда эса тракторчи Бобомурод Санақулов, юкловчи Абулжон Авазовларнинг хизматлари катта бўлмоқда.

— Йиллик планни 25 октябргача, 60 центнерлик маррамизни эса 10 ноябргача, уддалаш учун суръатга суръат қўшаётирмиз, — дейди бригада саркори Бўрихол опа Сатторова. —Биз 40 гектар ердаги ипак пахтани техника ёрдамида йиғиштириб оламиз. Ҳозир СССРнинг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдиряпмиз.

Ж. МЎЙСИНОВ.

ЗАРРИН ШУЪЛАЛАР

Заррин шуълаларму, товланади у,
Боқсанг, кўзинг олар мисоли ёғду.
Оппоқ орзуларнинг ушалгани бу,
Деҳқоннинг толе-ла қуршалгани бу.
Чаноқларда кулиб, порлар «оқ олтин»,
Барча дўсту, ёрни чорлар «оқ олтин».
Кўкламдан кутилган палла-шу палла,
Олтинзор қўйнида қўшиғу ялла.
Бугун пахтазорда аския, гурунг,
Қани, дўстлар, юринг, далага юринг.
Орзиқиб кутилган дамдир далада,
Ишчи, олим, шоир... жамдир далада.
Халқим бағри каби кенгдир пахтазор,
Шиддатда жанггоҳга тенгдир пахтазор.
Агрегат тизгинини чиқармай қўлдан,
Чапдаст суворийлар борар ўнг, сўлдан...
Бугун етти ёшдан етмиш ёшгача,
Ҳамма ҳаяжонда, рўйи бошқача.
«Ҳаво айнимасин», — шудир муддао,
Қуёшли кунларни истару аммо —
«Табиат не қилса қилсин, беомон —
Дер, довул, дўлига кўксимиз қалқон.
Қолмаган, қолмайди толамиз ерда,
У бахтдир, сочилган, оламиз ердан!»

Музаффар ТУРОБОВ.

ДАЛАЛАР ФАЙЗИ

Уфқ билан туташиб кетган далалар оппоқ либосга бурканиб ётибди. Чаман-чаман очилган чаноқлар чаққон қўлларга муштоқ. Бундай манзарани биз Ульянов районидаги «Партия XX съезди» совхози далаларида бўлганимизда қалбдан ҳис этдик. Пахтазор жасорат майдонига айланган бугунги кунда ҳамма ўз ўрнини далада деб билмоқда. Пайкалларда «зангори кема»лар сузаб юрибди. Дала гвардиячиларининг фидокорона ғайрат-шижоати туфайли хўжаликда ҳосилнинг 85 проценти агрегатлар бункеридан бўшатилиши режалаштирилган.

Агрегатлар ёрдамида пахта териш Ленин ордени кавалери Шариф Турсунов бошчилик қилаётган бригадада яхши йўлга қўйилган. Бу ерда бешта «зангори кема» ёрдамида ҳар куни йиллик планнинг 7—8 проценти миқдорида «оқ олтин» тайёрланяпти. Аҳил коллектив юбилей йилида 87 гектар майдонда деҳқончилик қилиб, пахтадан кутилганидан анча кўп ҳосил етиштирди. Уларнинг ниятлари юксак. Ҳар гектар ердан 50 центнердан хирмон кўтариш учун курашилмоқда. Ҳосилнинг ҳаммаси юқори сортларга топширилади. Буни улар ўзларининг бош вазифалари қилиб белгилашган.

Бригадада чевар теримчилар ҳам кўпчиликни ташкил қилади. Олтин Ўзбекхўжаева, Моҳира Шарипова, Норхол Хожиева, Ойпошша Жўраевалар ана шулар жумласидандир. Уларнинг ҳар бири кунига серфайз далалардан 220—230 килограммдан дур теришга эришяптилар. Бу чевар теримчилар топшираётган пахта асосан юқори сортларга қабул қилиняпти.

Совхозда қимирлаган жон борки, қалб қўри, манглай тери эвазига етиштирилган ҳосилнинг бирор мисқолини ҳам нес-нобуд қилмай, ўз вақтида йиғиб-териб олишга муносиб улуш қўшмоқда. Бундай фидойи кишиларнинг ғайрат-шижоати туфайли хўжаликда терим суръати кундан кунга ортиб бормоқда.

Ч. ПРИМОВ.

ГРАЖДАН МУДОФААСИ — УМУМХАЛҚ ИШИ

Шу йил 4 октябрда СССР Граждан мудофаасига 50 йил тўлади. Мамлакат аҳолиси ва экономикасини душманнинг замонавий қирғин қуролларидан мудофаа қилишга тайёрлаш давлат аҳамиятига молик вазифадир. Партия ва совет органлари бу масалага катта эътибор беряптилар.

Ўзбекистон ССР Граждан мудофааси штаби бўлимининг ходими С. Воронов қуйида граждан мудофаасининг ярим асрлик йўли тўғрисида ҳикоя қилади.

1932 йил 4 октябрда «СССР территориясини ҳаво ҳужумидан мудофаа қилиш тўғрисидаги Низом» тасдиқланган эди. Шу тариқа СССР ҳаво ҳужумидан мудофаа қилиш ишига асос солинди. Бу кун ҳақли равишда СССР ҳаво ҳужумидан мудофаа қилиш куни ҳисобланади.

СССРда социализм қурилиши империалистик агрессия доимий таҳдид солиб турган шароитларда олиб борилди. Империалистик агрессия хавфи йилдан-йилга кучайиб борди. Совет ҳукумати ана шундай шароитларда мамлакатни ҳаво ҳужумидан мудофаа қилишни такомиллаштиришга қаратилган қатор қарорлар қабул қилди. Шаҳарлар ва йирик саноат корхоналарида ҳаво ҳужумидан мудофаа қилиш пунктлари ва объектлари, халқ хўжалигининг барча объектларида махсус бўлинмалар ташкил этилди.

Ўша йилларда ОСОАВИАХИМ аҳолини ҳаво ҳужумидан мудофааланишга тайёрлаш ва бу борадаги ишларни такомиллаштиришда катта роль ўйнади. Ҳаво ҳужумидан мудофаа қилиш қисмлари ўртасида турли хил мусобақалар ўтказилди, «Ҳаво ва химия ҳужумига тайёр», «Санитария мудофаасига тайёр» нишонларини олиш учун нормативлар топширилди.

Совет халқи социалистик Ватанни ҳимоя қилиш учун отланган Улуғ Ватан урушининг оғир йилларида ҳаво ҳужумидан мудофаа қилишнинг бутун моҳияти янада яққол намоён бўлди. Ҳаво ҳужумидан мудофаа қилишнинг жангчилари партия ва совет органлари раҳбарлигида фашистлар авиациясининг ҳаводан туриб қилган ҳужумларини матонат билан қайтардилар. Улар аҳолининг қўллаб-қувватлаши ва ёрдамига таяниб, турли саноат ва энергетика объектларини йўқ бўлишдан сақлаб қолдилар, авариялар ва ёнғинларнинг олдини олдилар, медицина ёрдами кўрсатдилар.

Ҳатто шундай ҳоллар ҳам бўлдики, ҳаво ҳужумидан мудофаа қилиш қисмлари ва бўлинмаларининг жангчилари қуролли кучлар билан елкама-елка туриб, шаҳарларимиз ва қишлоқларимизни ҳимоя қилдилар, немис-фашист босқинчиларига қирон келтирдилар, мислсиз қаҳрамонлик ва мардлик намуналарини кўрсатдилар. Айниқса пиротехниклар мардлиги ва матонати кишини ҳайратга соладди. Улар ўз ҳаётларини хавф остида қолдириб, юз минглаб миналар, снарядлар ва авиабомбаларни зарарсизлантирдилар.

Ҳаво ҳужумидан мудофаа қилиш шахсий составидан бир неча минг киши фронтдаги ва фронт орқасидаги жанговар хизматлари, қаҳрамонлиги ва мардлиги учун орден ва медаллар билан тақдирланди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари, республика ҳаво ҳужумидан мудофаа қилиш бўлинмалари ҳам душман устидан қозонилган буюк ғалабага салмоқли ҳисса қўшдилар. Партия ва ҳукуматнинг аҳолини ҳаво ҳужумидан мудофаа қилишга тайёрлаш тўғрисидаги кўрсатмаси амалга оширила бориб, урушнинг дастлабки йилларида Ўзбекистонда бир неча миллион киши ҳаво ҳужумидан мудофааланишга тайёрланди, ўз-ўзини ҳимоя қилиш группалари ташкил этилиб, махсус тайёргарликдан ўтказилди.

Ҳаво ҳужумидан мудофаа қилишнинг шахсий состави мамлакатимизнинг ғарбий районларидан эвакуация қилинган саноат корхоналарини тезроқ ишга тушириш, уларнинг маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш ва фашистлар оккупацияси хавфи остида қолган совет кишиларини бошқа жойларга кўчириб жойлаштириш ишига катта куч-ғайрат сарфлади, урушдан кейинги даврда партия ва совет органлари раҳбарлигида уруш етказган зарарларни тиклаш, мамлакат халқ хўжалигини изга солиш борасида катта ишлар қилди.

Урушдан кейинги йилларда ҳам мамлакатнинг мудофаа қобилиятини оширишга катта эътибор берилди. У мамлакатимиз мудофаа қудратининг таркибий қисми бўлиб қолди. Ҳаво ҳужумидан мудофаа қилиш системаси ҳам тубдан қайта ташкил этилди. 1961 йил июлдан бошлаб у СССР Граждан мудофааси деб атала бошланди. Граждан мудофааси мамлакатимизнинг барча ерларини қамраб олди ва умумдавлат мудофаа тадбирлари системасига кирди. Кейинги йилларда граждан мудофааси бир мунча мустаҳкамланди, унинг аҳолини ва халқ хўжалигини оммавий қирғин қуролларидан муҳофаза қилишга тайёргарлиги ошди.

Граждан мудофааси ўз фаолиятида совет кишиларининг ташаббускорлиги ва активлигига таянади. Шундай экан, барча совет кишилари оммавий қирғин қуролларидан ҳимояланиш воситалари ва усулларини яхши ўзлаштириб олишлари керак. Аҳолини ҳаво ҳужумидан мудофаа қилишга тайёрлаш граждан мудофаасининг барча звенолари бошлиқлари ва штаблари раҳбарлиги остида ҳар йили қатъий план асосида олиб борилади. Мамлакат аҳолиси ва экономикасини оммавий қирғин қуролларидан ҳимоя қилиш борасидаги назарий ва амалий билимлар граждан мудофааси машғулотларида мустаҳкамланади.

СССР Граждан мудофааси ташкил этилганига 50 йил тўлиши муносабати билан республикамизнинг ҳамма ерида граждан мудофааси кунлари ва ойликлари ўтказилмоқда, кўргазмалар ташкил этиляпти, лекция ва суҳбатлар ўтказилмоқда. Партия ташкилотлари раҳбарлигида граждан мудофааси тадбирларида фаол қатнашаётган меҳнат коллективлари тобора кўпайиб бормоқда. Бу ўринда Тошкент область «Огонёк» совхоз-заводи, Андижон областидаги «Октябрь» колхози ва «Октябрь 50 йиллиги» совхози, Халқлар дўстлиги орденли Тошкент қишлоқ хўжалик институти, Қўқондаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Калинин номли ёғ-экстракция комбинатини мисолга келтириш керак.

КПСС XXVI съездининг тарихий қарорларидан илҳомланган граждан мудофааси штаблари, хизматлари, курсларининг коллективлари мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш ва СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашадилар.

БУГУН — ЎҚИТУВЧИЛАР КУНИ

БОЛАЛАР РУҲИНИНГ ИНЖЕНЕРИ

Мамажон акани топиш қийин бўлмади. У киши ҳамишагидек мактабда эканлар. Одатлари шунақа: дарс тугаб, ўқувчилари кетишса ҳам синфда қолиб, машғулот пайтида фойдаланилган ўқув қуролларини жой-жойига қўйиб, эрталик машғулотларга кераклиларини ажратадилар. Бўш вақтлари қолганда жойлардан келган мактубларга жавоб ёзадилар. Бундай мактубларни машҳур педагог деярли кун ора олиб туради. Ёш ўқитувчилар Мамажон аканинг музей-синфини қандай жиҳозлагани, етти мингдан кўпроқ кўргазмали қуролларни қандай ясаганлиги, синфидаги ўқувчиларнинг асосан «аъло» баҳоларга ўқиши боисини сўраб ёзишади. Ишга шу қадар шўнғиб кетганларидан эшикни очганимизни ҳам пайқамадилар.

— Фидоийлигини кўрдингизми, бутун хаёли синфда, — деди мактаб директори Бахмалой Ғаниева ифтихор туйғулари билан, — бу кишининг белгиланган иш соатлари йўқ. Зарур бўлса, дам олиш кунлари ҳам шу ердан топаверасиз.

Директорнинг гапида деярли муболаға йўқ. СССР халқ ўқитувчисининг умр йўлдоши Арофатхон ая Абдурасулова, касбдоши, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Тўхтасин Розиқов, шогирди Олимжон Мамадалиевлардан ҳам худди ана шундай гапларни эшитгандик. Ҳақиқатдан ҳам бутун умрини болаларга бахш этган, эзгулик ва эътиқодни ҳаётининг мазмуни деб билган ўқитувчи мактабни ўз уйи, ўқувчиларини фарзандларим деб билади. Шу боисдан ҳам айрим кишиларга ўхшаб, ўз вазифасини белгиланган соатлардаги дарсни ўтишдан иборат, деб қарамайди.

Биз аслида бу одамнинг педагогик фаолияти, илғор тажриба мактаби, ёш ўқитувчиларга мураббийлиги ҳақида кўп эшитганмиз. Узоқ йиллик меҳнатлари эвазига ҳукуматимизнинг олий мукофоти — Ленин ордени билан тақдирлангани, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, «СССР халқ ўқитувчиси» унвонларига сазовор бўлгани, бошланғич таълим соҳасидаги хизматлари учун академик Қори Ниёзий номидаги медаль, Н. К. Крупская номидаги медаль билан мукофотланганидан ҳам хабардормиз. Лекин юз эшитгандан бир кўрган аъло, дейишади. Мамажон ака ишлаётган Москва районидаги Максим Горький номли мактабга келишимизнинг боиси ҳам халқ ўқитувчисининг илғор тажриба мактаби билан яқиндан танишиш, таърифи тилларга тушган синфини ўз кўзимиз билан кўриб, суҳбатида бўлиш эди.

Мамажон аканинг синфи ҳақиқатдан ҳам музейни эслатади. Ўқитувчи ўз қўли билан ясаган шкаф-стелажга машғулот пайтида фойдаланиладиган етти мингга яқин кўргазмали қуроллар ва тарқатма материаллар дид билан териб қўйилган. Девордаги «Улуғ доҳийдек ўқиймиз, ишлаймиз ва яшаймиз» «Она билан бола — гул билан лола», «Китоб сенинг дўстинг», «Бизнинг шиор: фақат аъло баҳоларга ўқиш», «Одобли бола элга манзур» сингари стендлар ҳар қандай кишининг эътиборини тортади. Фақат шугина эмас, синфда ҳар бир машғулотни кўргазмалилик асосида ўтказиш учун қулай шароитлар яратилган. Ибратли томони шундаки, ана шу қулай шароитлар ўқитувчи ва ўқувчиларнинг ўз қўли билан муҳайё этилган.

Рўпарамда турган қотмадан келган, паст бўйли, гаплари бўлиқ кишига боқиб туриб, бу одам шунча ғайрат-шижоат, иқтидор ва фазилатни қаердан олганига ҳайратландим. Ахир, кам эмас, 32 йилдан бери бошланғич синф ўқувчиларга билим бериш, билим берганда ҳам одамларни қойил қолдириб, ўзининг илғор тажриба мактабини яратган халқ ўқитувчисининг болалар қалбининг нозик кашфиётчисига айланганига тан бердим. Синфидаги ҳар бир ўқувчининг хулқ атворини, қайсига қандай муомала қилишни яхши билади.

Болани ниҳолга қиёслашади. Ана шу ўхшатиш ниҳоятда ўринли. Ҳар қандай бўлиқ, серавж ниҳолга ҳам парвариш керак. Боғбон эътиборсизлик қилса, шамол эгиб кетганини ўз вақтида ростлаб қўймаса ниҳол эгри ўсади, кераксиз шохлар чиқиб, гоҳо қуриб қолади. Болани ҳам бошидан тўғри йўлга солиб, яхши томонини рағбатлантириб, нуқсонларини юзига солмай, эҳтиёткорлик билан ислоҳ этиб борилса, ўта шўх, қайсар ёки лоқайд болалар ҳам одобли, ҳаракатчан, ўқишга қизиқувчан бўлиб вояга етишади, СССР халқ ўқитувчиси Мамажон ака Абдурасулов кўпроқ, шулар ҳақида ўйлайди. Қолаверса, ўқувчиларининг юриш-туриши, ахлоқ-одоби ва уй шароити билан улар мактабга келгандан кейин эмас, ҳали ўқиш бошланмасидан анча олдин танишади ва шунга қараб муомала қила бошлайди.

— Қишлоғимиздаги хонадонларни яхши биламан. Кимникида неча фарзанди борлигидан хабардорман, — дейди Мамажон ака. Шу оилаларда биринчи синфга келадиган ўғил-қизлар борлигини олдиндан рўйхатга оламан. Ўқув йили бошланмасдан икки-уч ой олдин ўша хонадонларда яна бўлиб, бўлғуси ўқувчим билан учрашаман. Боланинг хулқ-одоби, ўзини тутиши, нимага кўпроқ қизиқиши ҳақида ота-онаси билан суҳбатлашиб, алоҳида дафтарга ёзиб оламан. Ўқув йили бошланганда шунга асосан иш кўраман.

Бошланғич таълим билимдони сифатида республикамизда шуҳрат қозонган ўқитувчининг ўзлаштиришда юксак натижаларга эришаётгани, бошланғич таълимни унинг қўлида олган ўқувчилар юқори синфларда ҳам «4» ва «5» баҳоларга ўқиётганининг боиси ҳам шунда.

Мамажон ака 1950 йилдан бери ўзини шу торга мослаштириш, болалар қалб пардасини ўз мақомида чертишга ҳаракат қилади. Лекин ҳар гал бу йўлда қийинчиликларга дуч келганида ота-онасидан ёш ажралиб, укаларини оёққа турғизиш учун ҳам ўқиб, ҳам ишлаган дамларида қўлидан етаклаб, тўғри йўлни кўрсатган меҳри дарё одамларни кўз олдига келтиради. Ахир урушнинг оғир кунларида ўн беш ёшли Мамажоннинг ҳаётда ўз ўрнини топиши, бугунгидек эл ҳурматига эришиб, машҳур педагог бўлишига одамларнинг озмунча меҳри қоришдими? Ўқитувчиси Абдулла Соатов, бригада бошлиғи Қурбон Умматов, колхоз раиси Қўчқор Турсунов, ўша пайтдаги райком секретари Холиқ Жалилов ва яна қанчалар устозлик қилишди, тўғри касб танлашида маслаҳат беришди унга.

Яхши одамларнинг олтин сўзини қадрлаб, аввал Андижон педагогика билим юртида, кейинчалик Фарғона педагогика институтида сиртдан билим олган Абдурасулов ана шу яхшиликлар эвазига бутун умрини одамларга бахш этиш, болалар қалб торини созлашга бағишлашга жазм этди. Мана, Москва районидаги Максим Горький номли мактабда ишлаётганига ҳам 20 йилдан ошди. У ҳар гал синфига кирганида, нав-ниҳоллар янглиғ болалар билан юзма-юз бўлганда одамлар яхшилигини меҳнати билан оқлашга, мана шу мурғак қалбларда билимга ҳавас уруғини кўкартириш йўлидаги машаққатларни собитқадамлик билан енгишга интилади.

Ана шу истак Мамажон акага куч бағишлайди, изланишга, бугун кечагидан яхшироқ ишлашга ундайди. 1964 йил унинг эсидан ҳеч чиқмайди. Ўшанда 1960—1961 ўқув йилида 1-синфга қабул қилинган ўттиз нафар ўқувчисининг йигирма бир нафари «5», тўққиз нафари «4» баҳо билан 4-синфга кўчди. Мактаб маъмурияти ҳам, район халқ маорифи бўлимидагилар ҳам бу кўрсаткичга шубҳа билан қарашди. Лекин кейинги кузатишлар, омилкор педагогнинг тажрибаси шубҳаларга чек қўйди. 1979—1980 ўқув йилида Мамажон ака Абдурасуловнинг синфидаги 40 ўқувчининг 37 нафари 4-синфга «5» баҳолар билан кўчганида бунга ҳеч ким иккиланмади. Боиси бошланғич таълим билимдони бундай кўрсаткичга эришиш мумкинлигини амалий тажрибада исботлаганди.

Бундан икки йил муқаддам СССР халқ ўқитувчиси яна бир ташаббус бошлади. — 33 нафар 6 ёшли болаларни тайёрлов синфга қабул қилиб, уларни 1-синф программаси асосида ўқитди. Бугунги кунда ана шу ўқувчиларнинг асосий қисми 2-синфда аъло баҳоларга ўқияпти.

Биз, Бутуниттифоқ ўқитувчилар кунида илғор тажрибаси барча педагогларимизнинг мулкига айланган Мамажон ака Абдурасуловни байрам билан табриклаб, эзгулик йўлидаги ишларига омад тилаймиз.

Ж. ШАРОПОВ.

СССР Халқ ўқитувчиси Мамажон Абдурасулов (ўнгдан иккинчи) андижонлик ҳамкасб дўстлари билан.

А. ЧАПЛИГИН фотоси.

СПОРТ

КУРАШ КЕСКИНЛАШЯПТИ

СССР чемпионатининг биринчи лигасида иштирок этаётган футбол командалари ўртасидаги учрашувлар тобора кескин тус оляпти. Буни навбатдаги тур ҳам яққол кўрсатди. Чунончи ўйинлар натижасидан сўнг биринчилик пешқадами ўзгарди.

Ўз майдонида Ворошиловграднинг «Заря» командасини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратган Кишинёвнинг «Нистру» футболчилари ҳисобларидаги очколар жамғармасини 48 тага етказиб, жадвалнинг биринчи поғонасидан жой олишди. Бу турда 35 учрашувдан 47 очко тўплаган Вильнюснинг «Жальгирис» коллективи дам олди. Воронежнинг «Факел» коллективи пешқадамлар сафидан ўрин олиш учун астойдил ҳаракат қилмоқда. Мазкур турда воронежлик футболчилар Никополнинг «Колос» командаси билан учрашишди. Матч давомида ташаббускорликда тўп сурган майдон эгалари рақиблар дарвозасига жавобсиз уч тўп киритишди. Бу ғалабадан сўнг очколар сонини 46 тага етказган «Факел» клуби турнир жадвалининг учинчи поғонасини банд этди.

Умуман бўлиб ўтган тўққиз учрашувнинг саккизтасида майдон эгалари ғалаба қозонишди. Фақат бир ўйин жанговар дуранг (1:1) билан тугади. Мазкур матчлар давомида дарвозаларга 24 та тўп киритилди. Шулардан 19 таси майдон эгалари, бештаси эса меҳмонлар ҳисобига ёзилди.

Жиззахнинг «Звезда» командаси Ярославлда маҳаллий «Шинник» футболчиларига қарши ўйнади. Кескин спорт курашлари остида ўтган учрашувда майдон эгалари 2:1 ҳисобида ғолиб чиқишди. Турдаги энг йирик ҳисоблардан бири Кировда қайд этилди. Бу ерда маҳаллий «Динамо» командаси футболчилари Душанбенинг «Помир» коллективи дарвозасига тўртта тўп йўллашди. Меҳмонлар бунга бир тўп билан жавоб беришди.

Бошқа учрашувлар қуйидаги натижаларни берди: — «Искра» (Смоленск) — «Таврия» (Симферополь) — 1:0, «Спартак» (Кострома) — СКА (Одесса) — 1:1, «Ротор» (Волгоград) — «Металлург» (Запорожье) — 2:1, «Гурия» (Ланчхути) — «Даугава» (Рига) — 2:1, СКА «Карпати» (Львов) — СКА (Киев) — 2:0.

Биринчи лига командалари ўртасидаги навбатдаги тур ўйинлари 4 октябрда ўтказилади. Шу куни «Звезда» командаси Кировда маҳаллий «Динамо» футболчиларининг меҳмони бўлади.

ҚУРЪА ТАШЛАНДИ

Цюрихда ўтказилган қуръа ташлашдан сўнг Европа кубоклари турнирининг навбатдаги босқичида бир-бирлари билан куч синашадиган рақиблар маълум бўлди.

Қуръа натижасига кўра Европа чемпионлари Кубоги учун Киевнинг «Динамо» командаси Албаниянинг «17 Нентори» клуби билан учрашади.

Москванинг «Спартак» футболчилари эса УЕФА кубоги мусобақасида Голландиянинг «Хаарлом» клуби билан ўзаро куч синашади. Командалар ўртасидаги биринчи учрашув 20 октябрда бўлади. Бунда мамлакатимизнинг икки коллективи рақиб майдонида ўйнайди. 3 ноябрда эса ўз майдонларида такрорий матчни ўтказишади.

ДАСТЛАБКИ ҒАЛАБА

Куйбишев ва Тбилиси шаҳарларида олий лига командалари (баскетбол) ўртасида СССР чемпионати давом этмоқда.

Илгари хабар берганимиздек Тошкентнинг «Университет» командаси баскетболчилари Куйбишев турида қатнашишмоқда. Вакилларимиз бу ерда дастлабки ўйинни СССР чемпиони — ЦСКА баскетболчилари билан ўтказиб, 64:117 ҳисобида мағлубиятга учрашди. Иккинчи турди эса дастлабки ғалабани қўлга киритишди. «Университет» баскетболчилари Минскнинг РТИ клубини 96:88 ҳисобида енгишди.

ДЕҲҚОН БУВА ҚИШЛОҚ КЕЗАДИ

БИЗНИНГ ҚИШЛОҚ ЎГАЙМИ?

Ассалому алайкум, ҳурматли Деҳқонбува!

Биз Ульянов районидаги «Партия XX съезди» совхозиданмиз. Хўжалигимиз кўп тармоқли. Айниқса, пахтачилик йилдан йилга ривожланмоқда. Ҳар йили 8-8,5 минг тонналик хирмон кўтарамиз. Даромадимиз ҳам шунга яраша. Масалан, ўтган йили совхозимиз биргина пахтачиликнинг ўзидан 2 миллион сўмга яқин фойда кўрди. Ишчиларнинг кўраётган даромадлари ҳам чакки эмас.

Аммо, Деҳқонбува, ўзингиз яхши биласиз, даромадга қараб буромад, дейдилар. Совхозимиз бош иқтисодчиси М. Ҳантовнинг ҳисоб-китобларига қараганда ўтган йили кўрилган фойданинг 253 минг сўмдан кўпроғи қурилиш, 224 минг сўмдан кўпроғи ободончилик ишларига сарфланган. Бироқ биз яшаётган Кийикчи қишлоғида нафақат ўтган йили, балки яқин 10-15 йил ичида бирор сўмлик ҳам қурилиш ёки ободончилик ишлари бажарилмади.

Тўғри, бундан икки йил илгари совхозимиз директори, тажрибали пахтакор Тоштемир Аминов қишлоғимизга келиб қатор кооператив уй-жойлар қуриш, йўлларни асфальтлаштириш, магазин биноси қуриш ва водопровод суви келтиришга ваъда берган эди. Аммо ҳолва деган билан оғиз чучимайди, деганларидек, бу ваъдалар ваъдалигича қолиб кетмоқда. Айни пайтда қишлоғимизга келган киши ёзда чанг, қишда лой кўчаларни кўриб, ҳайратдан ёқа ушлайди.

Дурустроқ магазин қуриб бериш ҳам ҳеч кимнинг эсига келмаяпти. Ҳаммасидан ҳам бирор сартарошхона, оёқ кийимларини ремонт қиладиган устахона йўқлиги алам қилади. Ахир қачонгача соч-соқол олдириш, ёки пойафзалимизни ремонт қилдириш учун 10 километр йўл босиб, район марказига қатнаймиз!

Айниқса, газ таъминоти масаласидаги камчиликлар дард устига чипқон бўлаётир. Совхоз газ тарқатувчиси Рўзи Жуманиёзов қишлоғимиз аҳлига баллонли газ олиб келишни тез-тез «эсидан чиқариб» туради. Бу ҳам етмагандек гоҳ-гоҳида олиб келган гази учун ортиқча ҳақ тўлашга мажбур қилади. Натижада бўшаган газ баллонларини кўтариб райгазга бориб минг бир илтимос билан газ олиб келишга мажбур бўляптилар.

Деҳқонбува, ўзингиз холисанилло айтинг-чи, қачонгача қишлоғимиз шу аҳволда ётади? Ё Кийикчи хўжалигимиз раҳбарлари учун ўгайми?

Қишлоқ аҳли номидан: Ҳ. РАҲИМОВА, А. БЎРОНОВ, Н. СУВОНОВА, Қ. ЙЎЛЧИЕВ, Ж. АБДУЛЛАЕВ ва бошқалар.

ДЕҲҚОНБУВА:

— Кийикчилик азизларим! Тани бошқа дард билмас, деганларидек, совхоз раҳбарлари қишлоғингизда қурилиш ва ободончилик ишларига эътибор бермай, нотўғри иш қилибдилар. Мен бу масалани район Совети ижроия комитетидаги масъул инилаимга шипшитиб кўрай-чи, шояд улар шикоятларингизни инобатга олиб, бирор чора-тадбир белгилашса.

ПАХТАЗОРДА

ПАХТА ТЕРИШ УЧУН ДАЛАГА ЧИҚҚАН БИР КОЛХОЗ РАИСИ ХОТИНИНИНГ ДЕГАНЛАРИ

Ҳой, бригадир! Менга беринг битта одам,
Этак тутиб турсин унга пахта солай.
Қорайтмасин офтоб нури юзимни ҳам,
Зонтик тутинг, соясига ўзни олай.

Кун ҳам иссиқ, балки чанқаб қоладирман,
Кўк чой олиб юрсин биров ёнгинамда.
Ахир мен ҳам ишлаб чарчаб-толадирман,
Қаттиқ озор чекмасин бу жонгинам-да!

Тушлик учун палов қилиб уринмангиз,
Жиндек гўшт-пўшт қовурсангиз етиб-ортар.
Теримчиман, менга ғамхўр бўлингиз сиз,
Шунда довруғ, шуҳратингиз тағин ортар.

Машинада опкелдингиз, катта раҳмат!
Ишдан кейин олиб бориб қўясиз ҳам.
Раис отани қилсангиз гар сал-пал ҳурмат,
Қўшиб ёзинг, терган пахтам бўлмасин кам.

ДЕҲҚОНБУВА:

Бундайларнинг қилган иши бир чақалик,

Аммо унинг дахмазаси денгизчалик.

Деҳқонбува котиби:
М. КАЛОНХОНОВ.

А. Холиқов чизган расм.

ДЕҲҚОНБУВАГА ЖАВОБ БЕРИШДИ

Деҳқонбуванинг **«Девори бору, томи йўқ»**, — бу нимади? деб берган саволига қувалик Мирзараим Мусаев шундай деб жавоб берган эди.

— «Бу «Ленинизм» колхозининг 8-бригадасида қурилиб, чала ташлаб кетилган дала шийпони-ку. Бундан тўрт йил илгари район колхозлараро қурилиш ташкилотининг прораби Қўрқмас Мустамқулов бошчилигидаги қурувчилар арра, болта кўтариб, бригадага шитоб билан етиб келишган эди. «Ёпирай, нима гап, тинчликми?» десак, «Ҳали жабарларинг йўқми, бригада аъзоларига сўзласа акс садо берадиган шийпон қуриб бермоқчимиз» деб жавоб беришганди. Ҳаш-паш дегунча шийпоннинг тўрт деворини ҳам кўтариб қўйишди... Афсуски, тез ёнган олов, тез ўчишини эсдан чиқариб қўйган эканмиз. Қурувчилар ишни қанчалик тез, шитоб билан бошлашган бўлса, ҳовурларидан шунчалик тез тушиб, қумга сингган сувдек йўқ бўлиб қолишди. Шийпоннинг тўрт девори бору, томи йўқ. Қурувчилардан эса ҳамон дарак йўқ».

Бу думи хуржундаги иш ҳақида «Қишлоқ ҳақиқати»нинг 1982 йил 4 август сонида босилган танқидга яқинда Қува район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Р. Акбаровдан жавоб келди.

Муҳтарам Деҳқонбува! Биз «Думи хуржунда ишларнинг изоҳли луғати» сарлавҳаси остида берилган материал юзасидан текшириш ўтказганимизда кўрсатилган камчиликлар юз фоиз тўғри бўлиб чиқди. Дарҳақиқат, «Ленинизм» колхозининг 8-бригадасида бунёд этилаётган дала шийпони қурилиши асоссиз равишда чўзиб юборилган.

Газетада босилган танқид шийпон қурилишига мутасадди бўлган Қувадаги колхозлараро механизациялашган кўчма колонна коллективи ўртасида муҳокама қилиниб, ўз вазифасига совуққонлик билан муносабатда бўлган қурилиш прораби Қўрқмас Мустамқулов ишдан олинди. Шийпон қурилишида етарли назорат қилмаганлиги учун колхозлараро механизациялашган кўчма колонна бошлиғи Ёқубжон Эргашев огоҳлантирилди. Йиғилишда чала ётган бу дала шийпонини шу йилнинг 10 декабригача қуриб битказиб, фойдаланишга топшириш чора-тадбирлари белгиланди.

ДЕҲҚОНБУВА ЎГИТЛАРИ

Одамларга меҳр — бу шундай қанотдирки, у билан инсон ҳаммадан ҳам юксакликка парвоз қилади.

* * *

Эзгулик — шундай бир лисонки, у орқали соқовлар тилга кириб, карлар эшитиши мумкин.

* * *

Яхшилик ва камтарлик — шу икки фазилатдан киши ҳеч қачон чарчамаслиги керак.

* * *

Бировга яхшилик қилган киши ўзига яхшилик қилган бўлади.

* * *

Бирор-бир кимсага яхшилик қилсанг, шуни билки, сенинг саховатингдан у беҳад шод бўлгани каби, сенга ҳам шунчалик завқ насиб этади.

ҲАР ТЎҒРИДА

ГУЛДАН ҚОҒОЗ

Тропик районларда ўсадиган чиройли гул — гиацинт қоғоз ва картон ишлаб чиқариш саноати учун аъло даражадаги хом ашё сифатида хизмат қилиши мумкинлиги маълум бўлди. Ҳинд тадқиқотчилари буни аниқладилар. Улар гиацинтни қайта ишлаб, ундан қоғоз тайёрлаш усулини, яратишди. Бу метод шунчалик соддаки, унинг учун махсус жиҳозлар, асбоб-ускуналарнинг ҳожати йўқ. Фақатгина Ҳиндистоннинг ўзида шу метод асосида 10 миллион тоннагача қоғоз ишлаб чиқариш мумкин.

ОЗИШНИНГ ОДДИЙ УСУЛИ

Француз медиклари «Тушлик қилмасдан аввал овқатланма, иштаҳанг бўғилади», — деган қадимий мақолнинг тўғрилигини текшириб кўришга аҳд қилдилар. Эндиликда улар ҳақиқатдан ҳам шундайлигини тасдиқлашмоқда ва озишни хоҳловчилар учун энг оддий, содда маслаҳатга амал қилишни таклиф этишмоқда. Тушлик пайтида кўп овқат тановвул қилмаслик учун овқатланишдан бир соат олдин озгина у ёки бу ширинликни тамадди қилиб олиш керак. Лекин ҳақиқатдан ҳам бу «луқма» жуда оз бўлиши лозим.

ОБ-ҲАВО

3 ОКТЯБРДАН — 9 ОКТЯБРГАЧА

Урта Осиё территориясига актив жанубий циклон кўчмоқда. Бу, ҳафта бошида обҳавонинг ёғинли бўлишига олиб келади. Аммо циклон катта тезликда Шарққа силжиб, ўз ўрнини совуқ ҳаво массасига бўшатиб беради. Ёмғир тўхтайди, ҳарорат ҳамма ерда кечаси 4—9, кундузи 14—19 даражагача пасаяди. Республиканинг шимолий районларида ҳароратнинг бундан ҳам пасайиш эҳтимоли бор.

Бора-бора ҳаво исий бошлайди ва ҳафта охирига бориб ҳарорат кечаси 8—13, кундузи 20—25 даражагача кўтарилади.

Ҳафта мобайнида ўртача ҳарорат нормадан 1—2 даража паст бўлиши кутилади.

Редактор
И. СУЛАЙМОНОВ.

Телевидение

ДУШАНБА

4 ОКТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Ёш гвардия». Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар.
12.20 «Усмирлар ижоди».
12.50 Янгиликлар.
* * *
15.00 Янгиликлар
15.20 ДнепроГЭСнинг 50 йиллигига. «Днепроэнерго» қуввати».
15.45 СССР Мудофаа министрлиги биринчи алоҳида намунали оркестрининг концерти.
16.35 «Тантанали равишда ваъда бераман». Телевизион ҳужжатли фильм. 3-фильм.
17.35 «Сиз яратган боғ».
18.05 «Космик даврнинг 25 йиллиги».
18.35 Рус композиторларининг романслари.
18.55 Мультфильм.
19.00 «Футбол шарҳи.
19.30 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «ЯГОНА ОИЛАДА». ТОЖИКИСТОН ССР. Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Набиев сўзи.
«Асрларга тенг йиллар». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси [Душанбе].
Санъат усталарининг концерти.
21.30 «Время».
22.05 «Поэзия» альманахи.
23.15 «Дунё воқеалари».
23.30 «Юлдузлар сари». Концерт.

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
19.45 Теннис. Дэвис кубоги. СССР — Ҳиндистон терма командалари. Донецкдан олиб кўрсатилади.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.05 «Чемпион ўғли». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

11.25 Кўрсатувлар программаси.
11.30 «Паҳлавон-дон», «Айни ҳосил ўрим-йиғим пайти». Телефильмлар.
12.30 География. СССРнинг электроэнергетикаси.
13.00 «В. Шаталовнинг ер ва осмони». Телефильм.
* * *
17.45 Кўрсатувлар программаси.
17.50 «Қушлар байрами». Болалар учун фильм-концерт.
18.00 Усмирлар учун. «Тенгдош» [рус.].
18.30 Космик давр бошланганлигининг 25 йиллигига. «Космонавт Владимир Жонибеков». Ҳужжатли фильм. [«Ўзбектелефильм].
19.00 «Фан уфқлари». «Иссиқ иқлим шароитида ҳамда баланд тоғли жойларда автомобиль транспорт ва автомобиль йўллари».
19.30 «Ахборот». [рус.].
19.45 «Шеърият билан учрашув». Шуҳрат, Г. Нуруллаева, М. Али.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Дирижёр ҳикоя қилади». Кўрсатувни Ўзбекистон ССР халқ артисти З. Ҳақназаров олиб боради.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Хирмонингизга барака».
22.25 Германия Демократик Республикаси эълон қилинган кунга. «Ёлғиз ўзи из қувлади». Бадиий фильм 1-серия.
23.50 Янгиликлар.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ТОШКЕНТ—П, ЛЕНИН КЎЧАСИ, 41* ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўрин босарлари — 33-44-43, 32-56-21, 33-54-33, 32-54-42. Масъул секретари — 33-09-93, 32-56-26. Секретариат — 32-54-48, 32-56-25. Партия турмуши бўлими — 32-56-34, 32-56-22. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33. Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46. Хатлар ва ишчи-деҳқон мухбирлар бўлими — 32-54-52, 32-56-39. Таржима бўлими — 32- 33-81-42, 56-37, 32-54-54. Сатира ва юмор бўлими — 32-54-52. Иллюстрация бўлими — 32-56-27, 32-58-83. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02031. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543. А. 1130.